

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen:	v upravnistvu prejemani:
celo leto K 24—	celo leto K 22—
pol leta 12—	pol leta 11—
četrt leta 6—	četrt leta 5-50
na mesec 2—	na mesec 1-90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knafljeva ulica št. 3 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izhaja vsak dan zvečer izvenredne nedelje in praznike.

Inserati veljajo: peterostopna peti vrsta za enkrat po 16 vin., za dvakrat po 14 vin., za trikrat ali večkrat po 12 vin. Parte in zahvala vrsta 20 vin. Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.

Upravnistvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati l. t. d. to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vpolatve naročnine se ne ozira.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	za Nemčijo:
celo leto K 25—	celo leto K 30—
pol leta 13—	pol leta 11—
četrt leta 6-50	četrt leta 5-50
na mesec 2-30	na mesec 1-90

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znamka. Upravnistvo (spodaj, dvorišče levo). Knafljeva ulica št. 3, telefon št. 85.

Izseljeniški škandal.

Graška »Tagespošta« se je v soboto bridko razjokala in povedala, da se zgodi v avstro-ogrski monarhiji skoro vsak mesec kak škandal, ki vzbuja senzacijo daleč čez črno-zolte mejnike in daje povod trpkim komentarjem. Prvi tak slučaj je bilo velikansko izdajstvo generalnega špijona Redla, potem so prišla razkritja o velikanskih spletiščih ogrskega ministrskega predsednika Lukácsa, katerim so zdaj sledila nova razkritja, ki kompromitirajo sedanega ministrskega predsednika Tisza in končno je bruhnil na dan velikanski izseljeniški škandal, v čigar središču stoji kanadska družba, ki je pa sploh pokazal, kako neverjetne stvari so v tej državi mogoče.

»Tagespošta« je omenila samo največje skandale, le tiste, ki so vzbudili strmenje po vsem svetu, kajti če bi hotela naštet še manjše, bi ji zmanjkalo prostora. Zaključila je svoje melanholične refleksije z bridko pritožbo, da je atmosfera v naši monarhiji polna atmosfov, ki spominja na francoske razmere za časa Ludvika XVI., da vlada v družbi moralni bankerot, da je nastala degeneracija in dekadencia, in da mora avstrijskega patrijota globoko užalostiti, če vidi, kako izgublja domovina ves ugled in kako že po svetovnih govore o bolnem možu ob Donavi.

Ta sodba graške »Tagespošte« je značilna in posebno pomembna, ker se tiče tistih nemških in madžarskih krogov, ki dejansko vladajo to monarhiji.

Med škandali, ki jih je omenila »Tagespošta«, je gotovo največji izseljeniški škandal, ki je v prvi vrsti v zvezi s kanadsko družbo, pa se nanaša tudi na druge take družbe. Ta škandal spada gotovo med največje, kar se jih je kdaj zgodilo. Svet je doživel že marsikak škandal, toda kaj takega še nikoli in v nobeni državi. V mesecih, ko je bila država v skrajno nevarnem položaju, ko se je bilo batiti velike vojne, pa je ušlo iz države nad 170.000 vojaščin obveznih mož! Ne, kaj takega svet še ni videl. Stvar je prišla sedaj v držav-

nem zboru na razgovor. Kar se je tu povedalo, mora napraviti v vseh krogih najmučnejši vtisk, dasi je očitno, da se hoče tudi v tem slučaju kar največ mogoče zakriti in zatušati. Razprave v parlamentu vzbujajo sum, da so znane še vse druge stvari, kakor so doslej prišle na dan, in da morajo biti kompromitirane kaj interesantne osebnosti, ker hodijo ministri in poslanci okrog tega škandala kakor maček okrog vrele kaše.

Pred vsem je zelo značilno dejstvo, ki je bilo pri tej debati pribito: da so vojaški krogi ves ta velikanski škandal spravili na dan. Civilne oblasti niso ničesar videli in ničesar vedele. Vprav čudno je, kar se je dogladlo, da so namreč civilne oblasti v slučajih ovadb trdovratno odklanjale kompetenco. Pri državnih pravdnistvih so rekli, da spadajo izseljeniške zadeve pred politično oblast, politične oblasti so zopet rekly, da spadajo te stvari v področje trgovinskega ministrstva in kdo ve, če bi bil ta eksport vojaščin podvrženih ljudi sploh nehal, da ni vmes posega vojna uprava.

Parlamentarna preiskava je doslej dognala eno: da je pri tem škandalu igral vevleavno vlogo krščansko-socialni baron Weichs-Glou, svoj čas desna roka trgovinskega ministra in sedanega krščansko-socialnega dunajskega župana Weiskirchnerja. Ta človek je zavzemal za časa, ko je bil Weiskirchner minister, visoko službo v trgovinskem ministrstvu in užival je pri ministru tako zaupanje, da Weiskirchner njegovih ukrepov niti kontroliral ni — saj Weiskirchner pravi tako. Ta krščansko-socialni baron in državni dostojanstvenik je torej stal na čelu eksportu vojakov v Kanado, pa tudi v Brazilijo. Prav ta baron Weichs-Glou je namreč pregovoril »Austro-Americano«, da je izpeljevala izseljence v najbolj nezdrave kraje Brazilije, kjer so zapeljani siromaki umirali kakor muhe.

Zakaj tega barona ne izroče sodišču, ni pojasnjeno. Pač pa se je povedalo, da ga še disciplinarno ni mogoče prijeti, ker je šel pravočasno v penzijo in prevzel generalno zastopstvo hamburške parobrodne družbe.

Tega krščansko-socialnega barona in bivšega državnega dostojanstvenika so v toliko žrtvovali, da so ga priznali kot glavnega krivca — zdi se pa, da rešujejo na vse kriplje njegove skrivnice. Najbrž so prizadeti pri stvari še kak drugi baroni, kake druge krščansko-socialne veličine in še kak drugi dostojanstveniki. Vsekako je jako žalostno znamenje za avstrijske javne razmere, da ne puste popolne resnice na dan, da skušajo stvar zakriti in zatušati in da nečejo krivcev obsoditi po zasluženi.

Krščanski socialci imajo danes pač največjo oblast v državi in zategadelj se vlada nič ne upa proti njim storiti. Zato pa more človek samo s posmehom čitati, kako zdaj oficijozni listi mire javnost in obetajo purifikacijo. Tok razprav v državnem zboru prica, da ne bo imela preiskava pravvega uspeha, da so vse te parlamentarne debate le parade, ki nimajo resnega pomena. Kaj čuda, če se je celo »Tagespošta« razjokala nad takimi razmerami.

Razmere pri c. kr. sodiščih v Celju.

III. del.

(Personalne zadeve pri c. kr. okrajnem in okrožnem sodišču v Celju. — Nemški pisarniški oficijali kvalificirajo slovenske konceptne uradnike. — Splošna izobrazba nemških sodnikov-kurzovcev. — »Štajerca«, glasilo pujske šnapsinteligence dobiva jo kot naročnik nemški sodniki v Celju! — Kako rešuje predstojništvo okrožnega sodišča v Celju slovenske jezikovne pritožbe. — Porotne razprave v Celju: slovenski obtoženci so v nasprotju s kazensko pravnim redom izključeni od razpravljanja, ker ne razumejo nemških govorov sodnikov in obtožbe državnih pravnikov. — Neznosne jezikovne razmere pri c. kr. državnem pravdnistvu v Celju.)

V nadaljevanju naših člankov pod gornjim naslovom hočemo danes izpregovoriti nekaj besed o personalnih »zadevah« slovenskih sodnih uradnikov pri c. kr. sodiščih v Celju.

o kvalifikaciji naših ljudi, o načinu iste ter o tem, kdo naše uradnike kvalificira.

Prvo in glavno vprašanje pri vsakem uradniku je to, ali je uradnik slovenske ali nemške narodnosti, oziroma, ker je večina nemških uradnikov itak slovenskega pokoljenja, kakšno narodno lice sodni uradnik na zunan kaže.

Med uradniki razločujemo Slovence, Nemce (po imenu, pa ne po krvi) in takozvane »žajfe«, to so oni c. kr. uradniki, ki sami ne vedo, kam se prištevajo.

Kakor rečeno, prva stvar je narodnost.

Kdor ima to smolo, da se priznava odkrito k slovenski narodnosti, ima že v naprej črno piko. Biti slovenske narodnosti, to velja za madež.

Kar se tiče uradnih lastnosti, ki bi morale diti sodno uradništvo, lahko mirno rečemo, da se slovenskim uradnikom pri c. kr. sodiščih v Celju ni treba bati primere z nemškimi kolegi.

Gospoda Pitreich in Kotzian, ali vidita delo obeh slovenskih okrajnih sodnikov pri c. kr. okrajnem sodišču v Celju ter ali poznata obširnost njihovih referatov?

Ali poznata zmožnost in delavnost teh dveh slovenskih uradnikov, ki imata le to nesrečo in smolo, da tudi na zunan materinega jezika ne skrivata; če jo poznata, zakaj jih ne vpoštevata, zakaj ne poročata o tem na pristojnih mestih?

Gospoda Pitreich in Kotzian, ali poznata oba slovenska svetnika okrožnega sodišča v Celju, ali poznata njuno delo, njune uradne ure in njune referate?

Če jih poznata, zakaj jih ne sodita po njunem delu, po njunih zmožnostih?

Ali ni očitno zapostavljanje dejstvo, da se najstarejši svetnik ne smatra sposobnega za to, da bi predsedoval kazenskim razpravam in mora pod predsedstvom najmlajšega svetnika izdelovati kazenske referate?

Ali poznate gospodje zmožnosti in znanje slovensčine tega najmlajšega gospoda svetnika in njegovo skrb in ljubezen za slovenski jezik?

Ali mislite, da je za to sposobnejši, ker slovensčino tako govori (piše je sploh ne) in lomi, da ga nihče ne razume, ko predseduje razpravam?

Ali mislite, da je slovenski svetnik radi tega nesposobnejši, ker govori oba jezika perfektno in radi tega ne more predsedovati kazenskim razpravam?

Nimamo dosti besed, da bi primerno posvetili v delovanje c. kr. sodišč v Celju.

Teh par navedenih besed kaže jasno, kako zapostavlja justična uprava na svojo lastno škodo slovensko uradništvo v celjskem okrožju.

Posebno postopanje pri predsedovanju pri kazenskih razpravah je kruto in neopravičeno zapostavljanje slovenskega uradništva, je kruta žalitev celega slovenskega prebivalstva, ki tvori v področju celjskega okrožnega sodišča 98% prebivalstva. Ali slišite gospod Pitreich, 98% večina, in med to ljudstvo pošiljate svoje kurzovce!

In potem si še upa znani korespondent »Tagespošte« trditi, da se morajo Slovenci v kurzh slovensčine učiti!

Pa žalibože se človek temu ne more čuditi, če pozna kvalifikacijo in način iste pri c. kr. sodiščih v Celju.

Ali veste gospod Pitreich, da imajo oficijali in pisarniški uradniki pri c. kr. sodiščih v Celju nalog in pravico, da poročajo predstojnikom o zmožnostih slovenskih konceptnih uradnikov?

Ali ste slepi, ter ne vidite, kam to gorostasno postopanje vodi?

Saj bi bilo končno menda še najbolje, da svoje uradništvo in sicer pisarniško uradništvo pomaknete med sodnike, slovenske konceptne uradnike pa jim podredite, da bodo vaši ljudje lahko jahali po slovenskih hribih. O personalnih zadevah poroča predstojnik okrajnega sodišča personalnemu senatu okrožnega sodišča v Celju. Kako je ta sestavljen, vemo, kako se Slovenci kvalificirajo, tudi.

Splošna izobrazba nemškega sodnega naraščaja je znana.

Saj se kurzovci rekrutirajo iz buršev in življenje ter izobrazbo teh

LISTEK.

Cerkvene miši.

Povest iz sedanjosti.

Spisal L. C.

(Dalje.)

Pri teh besedah je zaihtel sivolasi župnik kot mal otrok; krčevito so se mu dvigale prsi in verni prijatelj Babnik se je uveril, da utegne ta brezmejna srčna bol uničiti njegovega dobrega, zvestega in vedno veselo razpoloženega prijatelja. Nemo se mu je približal, nemo se ga oklenil in nemo položil prijateljevo glavo na svoje prsi; nemo je čakal, da se je sivolasi prijatelj na njegovem odkrito prijateljskem srcu z jokom nekoliko zljajšal svoje srčne bolečine. Preteklo je tako skoro četrta ure v tem tesnem objemu dveh čistih in sorodnih duš. Ko je pa obupani Koren polagoma prenehal plakati, je prijatelj Babnik nežno dvignil njegovo glavo in ga potem nežno, kakor ljubeča mati svojega ljubljenega edinka, povedel k mizi in ga rahlo posadil na stol.

»Svetuj mi, prijatelj Tone, kaj mi je storiti v mojem slučaju.«

»Pred vsem bi bilo najpametnejše — vsaj jaz bi tako postopal — da se pelješ takoj v Ljubljano k škofu, s katerim sta vendar znana še iz

dijaških let in da le-tam skušaš pozvedeti vsebino proti tebi naperjene ovadbe. Škofa smatram osebno za tako poštenega, da ti tega ne bode odrek. Ko ti bode pa znana vsebina proti tebi sprožene obtožbe, potem pa ne glede na desno in levo pojasni cel položaj in opovrži točko za točko. To ti bode gotovo lahko, ker sem prepričan, da temelji ovadba na samih lažeh, goljufiji in hudobiji. Ne morem si misliti, da bi škof potem še vstrajal na svoji več kot čudni zahtevi, da se moraš umakniti v pokoj, temveč bode moral kot mož uvideti storjeno krivico in kot mož in človek tudi takoj vse potrebno ukreniti, da se odpravi ta krivica in da se ti da popolno zadoščenje. Tako bi jaz postopal in po mojem mnenju je to tudi edino pravilno.«

»Hvala ti, Tone, za tvojo dobri svet, katerega bodem tudi ubogal in se še jutri peljal v Ljubljano k škofu. Čeprav mi neka notranja slutnja pravi, da ne bom nič ali pa slabo opravil. Moja notranja slutnja me pa najbrž ne bo motila. Konec škofovega pisma me namreč zelo vznemirja. Dočim mi škof uvodoma svojega pisma grozi z vsemi mogočimi kaznimi, mi obeča na koncu generalno odpustanje, če se umaknem v pokoj. Sumim, da je namen vsi, proti moji osebi uprizorjeni gonji in proti meni izrečenim grožnjam pač ta, da bi se me spravilo v pokoj. Zato pa nimam nič upanja, da bi s svojim

potovanjem h škofu v Ljubljano kaj opravil. Ali ne misliš tudi ti tako, prijatelj Tone?«

»Če natančno premetrim ves položaj in posebno vsebino škofovega pisma, potem žalibog ne morem označiti Tvojih slutenj za brezmišelnost. Vendar pa tvoja pot h škofu v Ljubljano ne more poslabšati tvoje ga stališča, temveč k večjemu le izboljšati. Torej glavo po koncu, in si misli: Fortes fortuna adiuvat. Pogled mene! Čeprav se prav dobro zavemam resničnosti izreka: Hodie mihi, cras tibi, nosim vendar še po koncu glavo in se prav nič ne bojim, če me tudi desetkrat na dan vidijo v tvoji družbi.«

»Vem, da si moj prijatelj in sem ti iz dna srca hvaležen, posebno za tvoje prijateljstvo sedaj, ko me preganja neprijetna usoda, oziroma prav povedano, ko kujejo hudobni ljudje zoper mojo osebo svoje črne načrte. Poprej sem ti povedal, zakaj se bojim in branim zapustiti svoje orehovelske župljane. Sedaj ti bodem pa še prav odkrito povedal, zakaj se bojim sploh upokojenja. Znamo ti je, da sem rojen v najrevnejšem delu naše ljube kranjske dežele. Pri-povedoval sem ti pa že tudi, da je bila ona hiša, v kateri sem zagledal luč sveta, ena najrevnejših v naši ubožni vasi. Razumljivo ti bode vsled tega, da sem se skozi šole takorekoč prestradal. Ko sem prišel iz bogoslovja, sem se pa moral kot kaplan

potikati dolgo po siromašnih krajih, kjer sem imel le pičle dohodke. Dasi bi bil sam te pičle svoje dohodke kravo potreboval, sem si vzlic temu odtrgal vsak pobjoljšek takorekoč od svojih ust, samo da sem mogel poslati sem in tje kak krajcarček svojim osivelim in betežnim staršem. Ko sem pa napravil župnijski konkurz in ko sem dobil orehovelsko župnijo, so se moje razmere seveda čez noč izpremenile in obrnile na boljše. Kot svojo dolžnost sem vsled tega smatral, da moram sedaj svoje ubožne starše tudi izdatnejše podpirati. In to sem tudi storil v polni meri in na ta način svojim staršem preskrbel srečno starost. Po njihovi smrti pa tudi nisem smel odtegniti svoje roke od svoje rodne hiše, na kateri je zagospodaril moj brat Miha. Ker je moral precej iz hiše šteti in ker je malo priženil, mu je šla vedno trda in ne vem, kako bi bil shajal, če ne bi imel mene. Ko je imel že kopo otrok v svoji hiši, je začel hoditi na Hrvatsko v šumo, da si je kot drvar čez zimo kaj zaslužil. Ko je bil pa tretjo zimo v šumi na Hrvatskem, se je pa ponesrečil. Padlo je nanj drevo in mu prebilo črepijo, tako da je na licu mesta izdihnil. Sedaj je bila pri hiši še večja revščina in naravno je, da sem moral ubogo vdovo in nedolžne otročiče še bolj izdatno podpirati. Sedaj so si pa že nekoliko opomogli. Tri svoje nečake sem spravil namreč v Ameriko, kjer do-

bro služijo in tudi pridno denar domov pošiljajo. Naravno je, da pri popisanih razmerah nisem mogel nič za svoja stara leta dejati na stran in da bodem moral, če grem v pokoj živeti le od one borne pokojnine, ki je odmerjena duhovnikom deficientom. Ker nisem posebno zdrav, se pa bojim, da bodem moral pri ti borni pokojnini na svoja stara leta še stradati. Razumel me bodeš sedaj, da se tudi iz tega razloga bojim upokojitve. Sicer pa naj se zgodi božja volja! Če je božja volja, bodem vzel tudi ta križ na se.«

»Prijatelj Matija, ne obupavaj, vsaj imaš na svoji strani še mene, ki sem bil v tem pogledu srečnejši in ki sem si za svoja stara leta prihranil nekaj tisočakov. Ako te bode zadel nesreča, da bodeš moral v pokoj, potem računaj na me in bodi prepričan, da te jaz, če te zapusti tudi cel svet, nikar ne bom zapustil. Tu je moja moška beseda!«

Ginjen ob prisrčnih besedah je segel župnik Koren v roko svojemu prijatelju Babniku, s katerim sta potem še izpregovorila marsikatero odkrito in prijateljsko besedo, posebno o novem duhu, ki vlada sedaj med mlajšo duhovščino in katerega kot iskrena prijatelja ubogega in zatiranega slovenskega naroda nista mogla in smela odobravati. Videla sta bodočnost svojega naroda v temnih barvah in to po zaslugi onega dela duhovščine. ki je zapustil cer-

— akademikov itak slovenski inteligentje dovolj poznajo.

Na visoki šoli radi »drugih« poslov ne pridejo do tega, da bi čitali kaj drugega kot »Fliegende«, »Simplicissimus« ali k večjemu kak »Tagblatt«, ki je kot »Schuffenblatt« za mlade ljudi seveda »priporočljivo« berilo. Čuditi se torej ne smemo, da se v tej smeri izobrazujejo tudi vnaprej in vsled tega nas tudi ne preseneti, da je tako veliko številko nemških sodnikov v celjskem okrožju naročenih na glasilo ptujske špansintelligence, na »Štajerca«.

Vobče žalostno za kulturni nivo nemškega naroda, ki toliko fantazira o svoji visoki kulturi, je časopis in značaj lista »Štajerca«.

Da se pa najdejo nemški sodniki v tolikem številu, da oni, katerih dobre lastnosti Pitreich povzdiguje v nebo, javno naročujejo »Štajerca« in s tem sami dokumentirajo svojo duševno zmožnost, je za naše justične razmere preznačilno. Vkljub temu torej, da sedijo nemški sodni uradniki v Celju in drugod po udobnih kavarnah ter čitajo, pridno čitajo, da so celo sami naročeni na »Štajerca« lahko mirno ponovimo, kar smo že poudarjali: Glede izobrazbe in olike se slovenskim sodnikom v celjskem okrožju ni treba skrivati pred nikomur in tudi pred vami, gospod Pitreich, ne.

Čast komur čast, ampak če boste gospod Pitreich s svojim delovanjem tudi v naprej tako protežirali slovensko sodno uradništvo kot doslej, če boste dočakali zlate čase, ko bo pri sodiščih v celjskem okrožju vse »tajč«, potem se boste sami prepričali, kako resnične besede smo vam napisali v album.

Kajti, ko bodo v celjskem okrožju popolnoma zagospodovali kurzovci, takrat ni več daleč čas, ko bo stalo celo pravosodje pri nas na glavi.

Da je s takimi časi resno računati, kaže praksa, kako predstojništvo c. kr. okrožnega sodišča v Celju jezikovne pritožbe rešuje. Ali veste gospod Pitreich, da gre 70% jezikovnih pritožb takoj ad acta, 29% odstotkov je takih, v katerih se sodiščem ali sodnikom naroči, da se o vsebini pritožbe pri prezidiju izrazi (sic!), in 1 beri eden odstotek pritožb se reši v smislu pritožb in predlogov.

Zakaj imamo potem predstojništva okrajnih in okrožnih sodišč; za kvalifikacijo slovenskih konceptnih uradnikov zadostuje nemški pisarniški material, slovenske pritožbe pa se zelo kratko rešujejo, ker gredo kratkim potom kot nevažne v koš!

Neverjetno in v nasprotju z državnimi zakoni je postopanje pri porotnih razpravah v Celju.

Govori in vprašanja državnih pravdnikov so izključno nemški in tako smo prihajali do za pravno državo nečastnega dejstva, da je obtoženec oropan najprimitivnejše pravice braniti se! Govorov, ki trajajo včasih po celo uro in vprašanj obtoženec dostikrat niti besede ne razume. In vendar se naj sodi včasih o življenju in smrti obtoženca in v takem slučaju ko se gre za življenje ali smrt, ne razume obtoženec govora onega, ki njegovo obsodbo predlaga.

Gospod Pitreich, ali je to pravica? Kje je vaša roka, da poseže tu vmes in preskrbi avstrijskim državljanom vsaj ono trohico pravice, ki jo vživajo menda sploh vsi drugi na-

rodi na svetu izvzemši cesarju in Bogu vdanim Sovencev!

Gospod predstojnik okrožnega sodišča v Celju, zakaj ne poročate o neznosnih jezikovnih razmerah pri porotnih razpravah v Celju na pristojna mesta, zakaj trpite za sedanjim čas nečastna dejstva, ki bi se morala odpraviti že zgolj iz človekoljubja?

Ali ne čutite v sebi nobene ljubezni do bližnjega?

Kot pri govorih pri porotnih razpravah, tako je sploh pri c. kr. državnem pravdništvu v Celju, der Gebrauch der slovenischen Sprache auf das äusserste zu beschränken.

Slovenski jezik pri državnem pravdništvu v čisto slovenskem ozemlju je izključen. Kje si § 19. osnovnega državnega zakona, ko te varuhi zakona sami ne poznajo?

Vse, kar je slovenskega pri c. kr. državnem pravdništvu v Celju, je vsak teden izgotovljenje par slovenskih kazenskih obtožnic in pri kazenskih razpravah predlog, »na uporabo zakona«.

Ta kurz, ki ga je vpeljal prejšnji I. državni pravdnik, ki se sedaj v Gradcu pripravlja za novega predstojnika mariborskega okrožnega sodišča, se tudi pod nasledniki dosledno izvršuje.

Iz teh par besed gospod Pitreich vidite, da bi justični upravi tudi Cajnko in Kacjan lahko služila in sicer mnogo boljše kot mnogo vaših protežirancev.

(Dalje prihodnjič.)

Nemški cesar na Dunaju.

Včeraj je dospel nemški cesar na Dunaj, kjer ga je sprejel naš cesar z velikim spremstvom in diplomati na kolodvoru. Po sprejemu sta se odpeljala oba vladarja v Schönbrunn, spotoma aklamirana od množice. V Schönbrunnu se je vršil še enkrat sprejem in pozdravljanje nadvojvodinj. Na to sta imela oba vladarja daljši razgovor v sobah našega cesarja. Nemški cesar je dal položiti na krsto umrle cesarice in rajnega prestolonaslednika pri kapucinih venec. Ob 1. opoldne se je vršil dejeuner. Zvečer se je nemški cesar zopet poslovil najprej od našega cesarja in potem od nadvojvod. Ob 9. zvečer se je nemški cesar zoper odpeljal iz Pencinga.

Štajersko.

Iz Hrastnika. V popolnitev zadnjega članka o sokolski veselici še sledeče: Čistega dobička je bilo 164 K 35 vin., vsekakor lep denar z ozirom na skrajno slabo vreme. — Pridno sodelovale, a v zadnjem članku izpuščene so bile gospice Plaznik, Podmenik in Agrež. Še bolj neprijetno nam je, da smo izpuščili gospodične, ki so prihitele celo od daleč, da nam pomagajo. So to gđe. Klešnik iz Ljubljane in gđe. Cirila Žerovnik iz Velenja. Bodi jim izrečena za to sedaj tem iskrena zahvala. Hvala smo dolžni nadalje gđ. dr. Bretlu in prof. Kavšku iz Ljubljane, g. Osetu iz Trbovelj in g. Šeguli iz Zidanega mosta, ki so prinesli ali poslali po 5 K in 4 K za vstopnino. Hvala vsem in vsakemu. Skoraj nepotrebno je omenjati, da je imela več kot polovico veselice v rokah gđca. Milka Šentjura. Bila

je kot prva delavka pri vseh narodnih prireditvah pač že takrat zraven, da ji Hrastnik pač nikdar ne bo mogel vsega povrniti.

Dr. Kukovec — sovražnik slovenskega učiteljstva! — Beseda o političnem kameleonstvu. Kakor je deželni poslanec dr. Kukovec na včerajšnjem javnem ljudskem shodu v Žalcu povedal, je vstajal pri znanu socialistični obstrukciji proti pivni nakladi do 4. ure jutraj v deželni zbornici. Bila sta priglasiha takrat še dva socialistična obstrukcionistična govornika in v dobri veri, da se bo seja še zavlekla nekaj ur, je šel dr. Kukovec malo počivat. Socialista pa sta govorila kratko in je bila s tem obstrukcija prej premagana ko se je pričakovalo. Izvršila se je po tem hitro kratka debata in glasovanje o draginski dokladi učiteljstvu, pri katerem res dr. Kukovec ni bil navzoč, kar pa je brezpomembno, ker je bilo sprejetje predloge itak zasigurano. Pri tem glasovanju sicer tudi ni bila navzoča niti polovica klerikalnih poslancev; zamudil bi bil debato in glasovanje tudi dr. Korošec, ako ga ne bi njegovi tovariši zveklj pravčasno z zofe, na kateri je spal. Taka je ta zadeva, iz katere bi radi sedaj klerikalci napravili nekako afero in bi radi zvalili nekaj učiteljstva v svoj tabbor. A istočasno, ko »Straža« mlo vabi preje sovražno učiteljstvo pod komando dr. Korošca, napada »Slov. Gosp.« brez vsakega poudarka šentjursko učiteljstvo in mu hoče odjesti postranski zaslužek na tamošnji kmetijski šoli! Sicer pa, kaj bi govorili! Le še eno ali dve besedi o uvodniku v petkovi »Straži«. Najprej se citira dr. Kukovecovo izjavo za učiteljske plače na shodu v Podsedri in omenja, kako energično je tam pozval klerikalne deželne poslance v njegovi beži, potem pa piše člankar: »Sedaj pa, ko so naši poslanci storili, kar je prej od njih zahteval liberalni general!« vrnilo so se v deželni zbor in sklenili zboljšanje učiteljskih plač, napada ravno isti liberalni general naše poslance kot narodne izdajice. Po svojem časopisu jim očita, da so svojo obstrukcijo Nemcem prodali, da zaslužijo seveda največje zaničevanje slovenskega ljudstva. Ali se pravi to resnico pridigovati? Ali se pravi to po svoji vesti govoriti? Najprej s srčnim veseljem in zadoščenjem konstatiramo klerikalno priznanje, da morajo včas ubogati »liberalnega generala« in da njegov poziv za učiteljstvo na klerikalne poslance ni ostal brez odziva... Predlagali in zahtevali sicer niso v znani obstrukcijski odkupni pogodbi z Nemci draginske doklade za učiteljstvo ali morda celo zboljšanje učiteljskih plač, ali vsaj obstrukciji niso proti draginski dokladi, in to je že nemala zasluga, katero radi priznamo, četudi se zavedamo, da so storili klerikalni poslanci s tem samo svojo dolžnost. Neokusno je samo, da sedaj izpolnitev te svoje dolžnosti, h kateri so jih največ prisilili Nemci in vlada, toliko poudarjajo in pozabljajo, kako ljuto so dolga leta sem napadali dr. Kukovca in narodno stranko zaradi učiteljstva. Naznanjali so celo v »Slovenskem Gospodarju«, da je njihova parola za bodoče deželnozbornske volitve: Boj zvišvanju učiteljskih plač! Danes se klerikalci kar cede ljubezni do učiteljstva... In ravno to nas silijo domnevati, da pri tej ljubezni ne bo ostalo! In klerikalci iz strahu pred kmeti tudi ne bodo pri njej ostali. — Zanimiva je nadalje trditev »Straže«,

da »liberalni general« napada sedaj klerikalne reveže kot »narodne izdajice«. Kolikor je nam znano, ni bilo o teh napadih niti duha ne sluha. »Slovenski Narod« je samo citiral enkrat isto »Stražo«, ki je dne 6. oktobra kar najostreje zavrgla vladno-nemške pogoje za odkup obstrukcije, kakor jih je še isti dan sprejel v Gradcu dr. Korošec. »Straža« je takrat pisala, da ne gre vezati ustanovitve slovenske meščanske šole na razne pogoje, o katerih se še zdaj ne ve, če bodo izpolnjeni in zato je očitala Claryju zahrbnost, slovenskim poslancem pa, ki bi to zahrbnost odobrili, narodno izdajstvo. No, »Slov. Narod« je bil v marsičem istega mnenja kot »Straža« — in danes imenuje to Stražo — lažganje in govorjenje proti vesti; očitaje narodnega izdajstva pa odriva po treh tednih drzno na nas. Radovedni smo sedaj, komu gre lep kompliment političnega kameleonstva?

Iz Velenja. V našem trgu se ustanovi v doglednem času strokovna šola za predelavanje lesa. Klerikalci zatrjujejo, da je bila tudi ta ustanovitve v toliko del odkupnine za obstrukcijo v štajerskem deželnem zboru, ker so se štajerski Nemci obvezali, da ustanovitvi ne bodo nasprotovali. Kak bo učni načrt in smoter te strokovne šole, pa se bo gotovo še pravčasno razpravljalo, da se ustanovi res kaj primerne in koristnega.

Iz Slovenske Bistrice. V četrtek, dne 23. vinotoka t. l., se je konstituiral naš novoizvoljeni cerkvenokonkurenčni odbor, kateremu je dosedaj načeloval zagrizeni nemškutar, apotekar Franc Setzvet, ki bo s svojim avtomobilom še do 1. novembra t. l. stražil po našem okraju. Načelnikom je bil pri konstituiranju odbora izvoljen vелеugledni narodnjak gospod Jakob Vehovar, posestnik na Spodnji Ložnici. Mi bi o tej samonasebi zelo malenkostni in v narodnem oziru malopomembni zadevi niti ne pisali, ako bi ne bilo nemškonačionalno časopisje po volitvah v cerkvenokonkurenčni odbor trobilo samozavestno v sveto sijajni zmagi »priljubljenega Nemca«, laškega pokoljenja, g. Jakoba Versolattija, nad slovenskim deželnim pospalcem g. Petrom Novakom. Bedastim slavošpevom o »nemški zmagi« in »nemškem« Versolattiju smo se seveda iz srca in prav odprto smejali in radi privoščimo »Marburgerci« in njenim somišljenikom v Slovenski Bistrici še več takih in podobnih triumfov. »Katzelmacher« pa ostane »Katzelmacher«, in če se še tako lišpa s tujim perjem.

Koroško.

Iz šolske službe. Imenovana sta: Za nadučitelja v Pontablju Daniel Leitner in za učitelja v Celovcu Janez Kropf iz Grabštajna. Nadučitelj iz Pontablja Lovro Horvat je prestavljen v Globasnico, učitelj Franc Dragotin je dodeljen vadišnici c. kr. učiteljskega v Celovcu, učiteljico H. Schenabla pa je prestavljena iz Železne Kaplje v St. Vid. Nadučitelj Jernej Jedlovčnik ostane glasom izpremenjenega sklepa deželnega šolskega sveta v Malem St. Vidu, nadučitelj Fortunat Maršurk pa pride v Dvor pri Vrbi.

Za vodjo novega poštnega ravnateljstva za Koroško v Celovcu je imenovan bivši poštni svetnik poštnega ravnateljstva v Inomestu, se-

daj poštni nadravatelj dr. Teodor Swenceny.

Razveljavljena razzodba koroške deželne vlade glede enakopravnosti slovenskega jezika na Koroškem. Kakor smo že sivečasno poročali, je bil razpuščen v občini Slovenji Plajberg občinski zastop in je vodil začasno občinske posle vladni komisar. Ta komisar, seveda hud Nemec, je razpisal nove občinske volitve, pri čemer si je dovolil izjemno, ali kakor že hoče kdo to imenovati, da je izdal samo nemške volilne oglase. Slovenski občani so se zaradi tega pritožili na c. kr. deželno vlado v Celovcu in zahtevali na podlagi temeljnih državnih zakonov svoje pravice. C. kr. deželna vlada koroška v Celovcu je to slovensko pritožbo kratko malo zavrnila in Slovenci so se pritožili proti razzodbi deželne vlade koroške na državno sodišče. Tozadevna obravnava se je vršila pred državnim sodiščem dne 15. t. m. O poteku obravnave smo že poročali. Razzodbo je objavilo državno sodišče pozneje. Državno sodišče je razveljavilo razzodbo c. kr. deželne vlade koroške v Celovcu. S tem je pokazalo državno sodišče, da je koroška deželna vlada s tem, da je zavrnila pritožbo slovenskih prebivalcev proti samonemškim volilnim razglasom, kršila narodno enakopravnost, zajemčeno po državnih temeljnih zakonih, ker ni dvoma, da je tudi slovensčina na Koroškem deželni jezik. Državni temeljni zakoni pa priznavajo vsem jezikom enakopravnost pri vseh uradih in oblastih. Ta razzodba državnega sodišča stavi koroško deželno vlado v tem vprašanju v jako čudno luč. Koroška deželna vlada, ki gotovo tudi dobro pozna državne temeljne zakone, bi morala skrbeti za to, da se ti zakoni ne kršijo. V tem slučaju pa je deželna vlada zavrnila opravičeno pritožbo Slovencev, ki so jasno in določno zahtevali samo izpolnitev teh zakonov. Vprašanje, zakaj je koroška deželna vlada to storila, prepuščamo bralcem v presojo. Gotovo pa je, da pomeni ta razzodba za koroške Slovence zmago nad nemškim nasiljem. V tem slučaju se je izvršilo nasilje po vladnem komisariju, tega ne more sedaj nikdo tajiti, kajti to dejstvo je sedaj javno pribito z razzodbo državnega sodišča. Na podlagi te razzodbe konstatiramo, da so na slovenskem ozemlju vse občine, ne oziraje se na to, ali so Slovenci v večini ali v manjšini, torej tudi najbolj zagrizene nemškutarske občine, dolžne, da razglašajo volitve tudi v slovenskem jeziku, in so volitve neveljavne, če občine tega ne store. To dejstvo Nemce seveda hudo peče, kajti oni so pričakovali z Dunaja vse kaj drugega, kot je prišlo, in opravičeno pišejo koroški listi, da znači ta najvišja razzodba občuten moralčen in političen poraz deželne vlade koroške v boju s Slovenci. Zato koroški Slovenci, čvrsto naprej po začrtani poti pravice!

Primorsko.

Imenovanje. Za konservatorja c. kr. arhivnega sveta na Dunaju za politične okraje Gorica, Sežana in Tolmin je imenovan profesor dr. K. Ozvald.

Premestitev polkov. Nekateri listi poročajo, da bo premesčen 47. polk iz Gorice v Inomest, v Gorico pa pride kranjski 17. pešpolk iz Celovca. Ta premestitev se bo izvršila glasom teh poročil baje že spomladi.

kev in oltar in se podal na posvetno polje, na polje politike. Bila sta tudi oba edina v tem, da politikujoča in fanatična duhovščina ne bode nikdar podprla Petrove skale, ker je zavrgla prvi izveličarjev nauk: Ljubi svojega bližnjega kakor samega sebe in ker je namesto tega najodličnejšega krščanskega nauka, to je ljubezni do bližnjega začela vsepovsod označevati brezmejno in brezobzirno sovražstvo do vsega, kar ne trobi nepogojno v njen rog. Ko je omenil župnik Koren, da so politikujoči duhovniki prave cerkvene miši, ki bodo pravemu verstvu in pobožnosti izpodkopale temelj, mu je prijatelj Babnik odločno pritrdil.

Šele pozno v noč sta se ločila oba prijatelja in bil moral preganjani župnik Koren obljubiti svojemu prijatelju Babniku, da mu bode, čim se vrne iz Ljubljane, po posebnem selu to takoj naznanil.

VIII.

Pač ni slutil, da ujet je kakor muha v pajčevini.

A š k e r c : Mučeniki.

Drugo jutro na vse zgodaj dal je župnik Matija Koren zapreči svoja dva konja, da se peljal na železniško postajo. Pred svojim odhodom poiskal je svojega kaplana, ki je imel jutranjo mašo, v zakristiji in mu povedal, da gre v Ljubljano in da se bode najbrž vrnil še le drugi dan.

Kaplan dr. Juri Podpečnik ni na to sporočilo svojega uradnega predstojnika črnil nobene besede in ga še manj pogledal, temveč krčevito svoje oči opiral na odprti misale. Dasi se je župniku zdelo to postopanje kaplana Podpečnika najmanj nevljudno, vendar ni dal nobene žal besede, temveč s prijaznim »Z bogom« odšel iz zakristije.

Lep dan je bil, ko se je župnik vozil iz Orehovlj proti železniški postaji. Dasi se je porajalo okrog njega živo življenje, vendar župniku pogled na veselo naravo ni mogel premagati onih črnih misli in slutelj, ki so mu polnile dušo in težile srce.

Na železniški postaji je našel več znancev iz okrajnega mesteca, po katerem se je tudi imenovala postaja. Vsi so si volaslega župnika-poštenjaka spoštljivo pozdravljali; za vsakega je pa imel župnik vzlic svojemu neprijetnemu duševnemu razpoloženju prijazno besedo. Opažati je bilo, da tudi mestni ljudje, čeprav so bili naprednih političnih nazorov, spoštujejo duhovnika, ki spoštovanje v resnici zasluži, ker se briga samo za vzvišene naloge svojega duhovnega poklica, v nemar pa pušča skrb za posvetne stvari. Žalibog se to vedno bolj poredko opazuje, ne da bi se moglo krivdo za to izpremembo pripisovati naprednim meščanskim slojem, ker zadeva krivda za to izpremembo edino le oni del duhovščine, ki je zapustil cerkev in oltar ter se

virgel z vso divjostjo izpočitega in fanatiziranega duhovnika v posvetno vrvenje in v prvi vrsti v politiko. Najbolj žalostno pri tem je pa še dejstvo, da vedno bolj izginjajo in izumirajo pošterji duhovniki starega in poštenega kova in da vedno bolj nastopajo in se množe oni duhovniki, ki hočejo s svojo petelinjo naravo čez noč spraviti vso posvetno oblast v svoje roke. In ti duhovni petelinčki se potem čudijo, da se resnično verni ljudje obračajo z gnusom proč od njih in njihovega protikrščanskega početja; oni, ki so zavrgli izveličarjeve prekrasne besede: »Moje kraljestvo ni od tega sveta« in »kaj ti pomaga, če ves svet pridobiš, svojo dušo pa pogubiš.« pač ne morejo pojmiti, da so še ljudje in to globokoverni ljudje na svetu, ki ne iščejo svojega izveličanja v posvetnih zakladih in v posvetni oblasti, temveč v resnično verskem življenju in v izvrševanju krščanskih del usmiljenja. Ni čuda potem, da se je ta od boga zapuščen del politikujoče duhovščine in ž njo iz grdih samopasnih in sebičnih razlogov zvezanih posvetnjakov spozabil že tako daleč, da smatra in označuje največjega sleparja in brezverca za pristno katoliškega moža, če jim je le na uslugo pri volitvah in če pri volitvah voli one moze, katere je izbrala in določila politikujoča duhovščina.

Take in podobne misli so šumele si volasemu župniku Korenu po

glavi, ko je vlak drdral proti beli Ljubljani. Bridko je občutil, da ima sedaj v knezoškofijski palači odločno besedo oni del duhovščine, čegar stremljenje je bilo obrnjeno vedno in povsod na to, da dobi duhovnik vso oblast v roke. Da pa ne bode prišel popolnoma nepoučen v knezoškofijsko palačo, sklenil je po svojem prihodu v Ljubljano najpreje obiskati svojega duhovnega sobrata, ki mu je bil soroden po duhu in svojih delih, da mu le-ta kot star prijatelj poda potrebna navodila za njegovo postopanje.

Ko je dospel v belo Ljubljano, najel si je izvoščeka, da ga je peljal k duhovnemu sobratu, katerega je tudi srečno dobil doma. Duhovni njegov sobrat se je iskreno razveselil njegovega obiska, a ko mu je Koren pojasnil zakaj je prišel v Ljubljano, se mu je pa obraz zresnil in s srčnim sočutjem je omenil:

»Prijatelj Koren! Ti si namenjen v levovo jamo, iz katere pa ne bodeš izšel tako srečno kakor staropisemski Danijel. Predno ti pa podam zaželjena pojasnila, povej mi poprej, kdo je tvoj cerkveni patron.«

»Verski zaklad,« odvrne Koren. »Tako, verski zaklad ima patronat tvoje župnije. Potem pa stoji tvoja zadeva skrajno slabo, ker ne moreš računati na nobeno podporo od strani patrona. Radi tega ti ne morem, čeprav mi je to kot možu, ki sem vedno in povsod spoštoval

resnico in odkritosrčnost, zelo, zelo težko, prav nič drugega svetovati, kakor to, da se moraš potuhiti in dasi jagnje obleči volčjo kožo, da boš vsaj nekoliko po zunanem podoben onim volkovom, ki imajo odločno besedo na onem kraju, kamor se misliš podati. Vrhovni naš cerkveni knez sicer osobno ni nepošten in še manj hudoben, toda mož nima prav nobene samostojnosti in je popolnoma slepo orodje v rokah gotovih ljudi njegove okolice. Tu je pred vsem mož, ki hodi po ljubljanskih ulicah kakor sv. Alojzij in ki ima svojo glavo tako lepo malo po strani povešeno, kakor da bi bil vedno utopljen v molitve in kakor ne bi imel najmanjšega smisla za posvetne stvari. Vzlic temu je pa ta mož eden prvih špekulantov v naši deželi, ki ima svoje prste v vseh mogočih in nemogočih podjetjih in katerega imam celo na sumu, da kakor kakšen židovski borzni jober igra tudi na borzi. Če veš za kako dobro kupčijo, pri kateri bi se dalo zaslužiti kakih 50.000 K, potem povej temu možu za to kupčijo in tvoja bo zmaga, ker bodeš brez vsakega zagovora in opravičbe izšel iz knezoškofijske palače opran in očiščen kot najbolj nedolžni jagnje. Tudi sam prevzvišeni ima svojo ahilovo peto, to so njegovi zavodi na polju pri St. Vidu. Ti zavodi, katere je v svoji neizkušnosti poklical v življenje, pijo njegovi škofiji srčno kri in učinkujejo, da je naš

Proti koleri. Goriški magistrat je odredil, da se morajo naznaniti magistranemu zdravstvenemu uradu vse osebe, ki bi prišle iz občin Orosveg in Ošatelep na Ogrskem, ker sta ti dve občini okuženi po koleri.

Samomor vojaka. V Trstu se je zastrupil vojak mornar Hugo Bartoli. Odpeljali so ga v brezupnem stanju v garnizijsko bolnico. Vzrok samomora še ni znan.

Krvava drama v Trstu. — Dva mrtva, dva težko ranjena. V soboto ponoči se je začel nenadoma pred gostilno Banjaluka velik hrup in vrišče, pomešan s klici: na pomoč! Stražniki, ki so pritekli na mesto, so našli na skupino petih oseb, ki so se pretepali z noži. V istem hipu so padli 4 pretepanci na tla, eden pa je pobegnil. Ranjenice so odpeljali na rešilno postajo, begunca pa so vjeli v neki sosedni gostilni. Dva izmed ranjencev, uslužbenca Lloydovega parnika Vorwärts, stričnika Anton in Tomaž Capovich, sta kmalu, ko so ju prinesli na rešilno postajo, umrli. Eden je imel popolnoma prerezano grlo, drugi je bil zaboden v srce. Njuna tovariša Ivan Boscolich in Simon Radovich sta ranjena. Prvega so odpeljali v bolnišnico. Ta ima težke rane na ramni, na prsih in na hrbtu, drugega pa so obdržali v zaporu, ker je le lahko ranjen na levem stegnu. Tudi ta dva sta uslužbenca Lloydovega parnika Vorwärts. Pobegli njih tovariš kurjač Peter Koncevich, katerega so vjeli v neki gostilni, ni ranjen. On prizna, da je ubil, odnosno ranil svoje tovariše, zagovarja pa se s silobranom in trdi, da so ga njegovi tovariši že pred 14 dnevi napadli in ga hoteli pobiti. Takrat jim je utekel. Roncevič je znan kot zelo nasilen človek in je bil zaradi svoje nasilnosti že enkrat iz Trsta izgnan. Trupla umorjenih so odpeljali v mrtvašnico pri Sv. Justu, ubijalca pa so izročili deželnemu sodišču. Ranjenca sta izpovedala popolnoma nasprotno izpovedi Ronceviča in trdita, da je Roncevič prepričan za nalašč izzval in da je bil na napad pripravljen.

Tržaška porota. — Težka telesna poškodba. Zadnja obravnava v tem zasedanju se je vršila v petek. Predmet obravnave je tvoril pretep v gostilni »Alla Stazione« v Isoli, katerega posledica je bila težka telesna poškodba. Ladijski stavbni kovač Chicco je napadel brez povoda brata svoje mače delavca Rusinjana. Ranil ga je z nožem na glavi, na prsih in na ramenih. Vsled teh ran je Rusinjan zelo oslabil, vrh tega pa je popolnoma oslepel na levem očesu. Obtoženec se je zagovarjal s silobranom. Trdil je, da ga je zagrabil Rusinjan za vrat in ga začel daviti. V tem obupnem položaju je potegnil nož in začel suvati proti napadalcu. Rusinjan, kot priča, zanika trditve obtoženca in trdi, da ni niti roke položil na Chicco, marveč ga je ta brez povoda napadel z nožem. V tem smislu so izpovedale tudi ostale priče. Rusinjan je zahteval 600 kron za izgubljeni zaslužek. Izjavil je: »Pokvarjen sem celo življenje in čaka me usoda slepcev. Eno oko sem izgubil popolnoma, na drugo pa le še prav slabo vidim.« Po tej izjavi je skočil obtožen. Na Rusinjana in ga hotel preteptati. Ječarji so ga s pomočjo prič odvedli iz dvorane in s tem je bila dopoldanska obravnava končana. Pri popoldanski obravnavi se je nadaljevalo izpraševanje prič. Tudi popoldne so vse priče potrdile izpoved glavne priče Rusinjana. Porotniki so

končno potrdili glavno vprašanje glede težke telesne poškodbe z glasovi, zanikali pa so soglasno vprašanje glede silobrana. Na podlagi tega pravoreka je obsodilo sodišče Chicco na 20 mesecev težke poostrene ječe. Poleg tega mora izplačati Rusinjanu 600 kron odškodnine.

Aretacija. Iz Pulja poročajo, da so aretirali natakara Milana Petranoviča, ki je prišel šele pred nekaj dnevi v tamošnji »Narodni dom«. Petranovič je na sumu, da je ukradel proviantnemu mojstru vojne ladje »Budapest« Josipu Graberju na Reki precej veliko vsoto denarja.

Legar v Lobariku. V Lobariku pri Pulju je izbruhnil legar. Obbolelo je v petek in v soboto 13 oseb. Bolnike so odpeljali v deželno bolnišnico. Preiskava je pokazala, da je izbruhnil legar vsled uporabe slabe vode iz večjih mlak, ki se nahajajo v okolici.

Dnevne vesti.

+ Preganjanje naprednega časopisa. Že zopet smo bili zaplenjeni. Kdor je dobil sobotno številko našega lista v roke in je čital konfiscirane vrste, ta se je pač za glavo prijel, kako je mogoče, da se kaj takega zapleni. Kar je bilo v našem listu zaplenjeno, to so samo v veliko ostrije obliki pisali vsi mogoči listi, »Arbeiter Zeitung« in »Arbeiterwille«, »Narodni Listy« in »Lidové Noviny« in »Piccolo« in mnogi drugi listi, a nobeden teh listov ni bil konfisciran, samo nas je zadel ta usoda. Ta konfiskacijska praksa, ki se uporablja proti slovenskim naprednim listom, je toliko bolj značilna, ker vidimo vsak dan kako neomejeno tiskovno svobodo uživajo posebno različni nemško-nacionalni listi. Proti takemu postopanju smo seveda brez moči. Apeliramo samo na svoje somišljenike, naj nam v teh težkih časih ostanejo zvesti in naj nam z razširjenjem in naročevanjem lista pomagajo prenašati ogromne izgube, ki nam jih povzroča sedanja konfiskacijska praksa.

+ Sestanek odbora zaupnih mož narodno-napredne stranke se je vršil včeraj. Pečal se je z deželno-zbornskimi volitvami.

+ Deželna elektrarna na Završnici. V soboto je oddajal deželni odbor hidromehanično in elektrotehnično opravilo tega deželnega podjetja. Uspeh ožernega razpisa je sledeči: Dobavo cevovoda v dolgotni nad 900 m se je poverilo valjarni Vitkovic za pavšalno vsoto 122.000 K. — Turbine z opremo bosta izdelali domači tврdki G. Tönnies in Kastelic in Zhabkar za najnižjo ceno 73.314 kron. — Ta rezultat se je omenjeni tврdki, za kateri sta se zavzela z vso odločnostjo deželna odbornika dr. Triller in grof Barbo, nad vse časten, ker so stale v ožji konkurenci najuglednejše svetovne tврdke in mi prav nič ne dvomimo, da bosta domači tврdki povsem opravičili izkazano jima zaupanje. Tврdka Tönnies bo izdelala tudi dvigalo ob centrali za okroglo 4000 kron. — Dobava električnih strojev se je prisodila najnižji ponudnici A. E. G. Union za ceno 108.200 kron in istotako tudi inštalacija razsvetljave v centrali in dobava rezervnega materiala za 5360 K, manj 7½% popusta. — A. E. G. Union bo izdelala končno tudi še daljnovod in sicer bo dobavila lastne izdelke z največjim rabatom, tuji

materijal pa za lastne cene s 7½% dobička za obrabo naprav, orodja itd. — Za obratno poslopje v Mostah, ki bo obsegalo tudi prodajalno električnih predmetov in več stanovanj, se nakupi svet Franceta Kajdiča za 6000 kron (= 1 krono za m²). Uprava deželnih elektraren se popolnoma loči od ostale deželne uprave in protokola v trgovskem registru pod firmo »Deželne električne naprave«. Ob enem se otvori tem napravam pri deželni banki kredit do iznosa 50.000 kron kot obratni kapital. — Zanimiv in ob enem žalosten znak gospodarske stagnacije, v kateri živimo, je dejstvo, da se je za zgoraj navedene, relativno vendarle pomenljive dobave potegovalo v celoti nad 25 tврdki, ki so vse tožile, da so več ali manj brez dela in so vsled tega od prvotnih ofertnih cen popuščale naknadno še od 10—25%! Navzlic tega za graditelja izredno ugodne konjunktore pa je danes gotovo toliko, da bo nad vse ponižna elektrarna ob Završnici stala že v 1. stopinji vsaj 1½ milijona kron in da je vsaka rentabilnosta tega podjetja popolnoma izključena. Nad tem dejstvom bodo imeli brezdvomno posebno veselje notranjski in dolenski, nič manj pa tudi ljubljanski davkoplačevalci!

+ Nezakonito postopanje kranjske vlade proti izseljevanju. »Arbeiter Zeitung« objavlja sledečo vest iz Ljubljane: Političnim oblastvom je izdana naredba centralnih uradov, ki skoraj popolnoma onemogočuje izseljevanje. Po tej naredbi je treba od zdaj naprej vse prošnje za potne liste v tužno vlagati pismeno pri okrajnih glavarstvih. Prošnje s kolkom ene krone, katerim se mora razen poravnice občinskega urada priložiti tudi krstni list, izstavljen od pristojnega župniškega urada, morajo vsebovati sledeče podatke: 1. Če je prošilcu v tujni zagotovljena služba ali drugačen zaslužek, kakšen in kje; 2. Če je prošilec sposoben za to; 3. Če ima potreben denar za potne stroške, in sicer najmanj 400 K; 4. v slučaju, da še ni dvajset let star, če potuje z odraslim moškim spremljevalcem, pa s katerim. Razume se, da mora prošilec za vse priložiti dokaze. Občinski uradi imajo preiskati verodostojnost in naznaniti, če ni drugih pomislekov proti izdaji potnega lista, n. pr. zaostala plačila za javne svrhe, neprestane kazni itd. Od staršev oziroma varuhov nedorastlih fantov, ki se hočejo izseliti pred naborno starostjo, je zahtevati kavicijo, ki zapade, če se dotični ne zgasi pri naboru. — Mi sicer ne vemo, je-li ta vest resnična, vendar bi pa bilo pri naših sedanjih razmerah mogoče, da bi se naša kranjska vlada tako daleč spozabila ter ukazala oziroma prepovedala, kar ni po nobenem, niti po novem izseljenjskem zakonskem načrtu opravičeno. Izseljevanje je gotovo obžalovanja vreden pojav, a zabranjevali ljudem, da si poiščejo boljše kruha, to pa tudi ne gre. Ljudje se selijo zaradi neznoznih gospodarskih, socialnih in političnih razmer, a te razmere so vendar v prvi vrsti zaslug avstrijske uprave, ki se za njih zboljanje nikoli ni zmečila. Na Kranjskem in v Galiciji je vlada imela vedno poseben način pospeševanja javnega blaga: v Galiciji je pospeševala blagor šlahčičev na Kranjskem pa blagor klerikalnih mogotcev. Za ljubljanskega škofa ima vlada milijone, produktivni stanovci pa crkajo od pomanjkanja. Na-

mesto pa, da bi se vlada pobrigala za zboljšanje gospodarskih, socialnih in javnih razmer, pa hoče zdaj izseljevanje preprečevati z nekakimi izjemnimi naredbami. Kaj briga vlado, če je izseljencu v tujni zagotovljena služba ali ne. Saj se tudi ne briga za to, če ima doma kaj jesti. Kaj brigajo vlado potni stroški? Ali je že komu kaj plačala? Nehote se nam vsiljuje spomin na zadnje deželnozborsko zasedanje, ko so se nekateri »velepokostniki« pritoževali, da ne morejo dobiti hlapcev in dekel. Ali je morda skrb za te slučajno v deželno desko vpisane bajtarje narekovala vladi njen sedanji ukaz. Če bo vlada v okviru postavne omejevala izseljevanje, bo to čisto prav, toda nepostavno oviranje izseljevanja ni nobeno nadomestilo za to, da vlada za gospodarsko in socialno povzdigo dežele ničesar ne stori.

+ Klerikalni shod. Včeraj so imeli klerikalci v Ljubljani shod. Namenjen je bil ljubljanskim volilcem, pa teh ni bilo. Zbralo se je kakih 300 ljudi, a med njimi je bilo kvečjemu četrtna ljubljanskih volilcev, drugi so bili iz okolice. A tudi teh ljubljanskih volilcev, ki so prišli, klerikalci niso mogli biti veseli, kajti ti so spadal vsi med takozvane koritarje, namreč v kategorijo tistih, ki so od klerikalcev odvisni in morajo plesti, kakor jim mogočniki godejo. Temu občinstvu primerni so bili tudi govori. Veselost je napravilo že to, da sta Šusteršič in Povše delala komplimente. Vsak otrok ve, kako se sovražita in bi drug drugega rada zadavila — a drug se drugega tako boji, da se oba premagujeta in še celo skupno nastopata. Na Šusteršičev predlog je bil Povše izvoljen za predsednika. Svoj nastopni govor je opravil prav na kratko — običajne flavez! povedal je, da zida dežela električno centralo, da bi kak jud ali Nemec ne dobil vodnih sil v roke. Da pa judje in Nemci teh vodnih sil sploh niso marali, tega seveda ni povedal. Vodne sile so dar božji, je razglasil in je potem še povedal, da je prejšnja postavodaja kriva izseljevanja. Pri tem je seveda pozabil povedati, da so te postavbe veljale za Češko in Moravsko, za Šlezijo in Nižjo Avstrijsko in druge kronovine ravno tako, kakor za Galicijo in Kranjsko, a dočim so Češka in Moravska, Šlezija in Nižja Avstrija po teh postavah obogatele, so pijavke, ki se v Galiciji imenujejo šlahčiči, na Kranjskem pa klerikalci, spravili tako srečno na beraško palico, da ljudje trumoma beže iz domovine. Tudi dr. Šusteršič je prav na kratko opral. Uganjal je oštarijske dovtipke. Tako je rekel: Če bi bil Kristof Kolumb ljubljanski liberal, bi še danes ne bila Amerika razkrita, ker bi liberal sedel pri seksarbiru — s takimi računi, kakor jih delajo liberalci, postane človek kvečjemu ljubljanski branjevec ali ljubljanski kramar. Da dr. Šusteršiča takih dovtipov ni sram! Deželni glavar ima vendar dolžnost, da se malo bolje obnaša, kakor kak navaden klerikalec. Mimogrede bodi omenjeno, da je seksarbir tako spodobna gostilna, da bi tam dr. Šesteršiča pod kap postavili, če bi govoril v takem tonu, kakor na klerikalnih shodih. Ta ton spada v največjo kranjsko šnopsbutiko, ki je last dr. Šusteršičeve žlahte. Razume se ob sebi, da je dr. Šusteršič hvalil »delo« svoje stranke in zabavljal na naprednjake. Nazadnje je nastopil dr. Lampe. Načvekal je dosti, tudi verze je citiral, hvalil Završnico, ki jo bo dežela še sto let preklinjala in potem zabavljal na napredno časopisje, ki s svojim delom podira klerikalne stebre in si je pridobilo neveljnih zaslug za kranjsko deželo z razkrinkavanjem klerikalnega gospodarstva. Lampe je psal napredno časopisje. Toda, kaj pomeni vse to psovanje sprico dejstva, da si je pod nadzorstvom ljubljanskega škofa stoječi »Slovenec« najel državnega poslanca, da širi njegovo pisanje s svojo poslansko imuniteto. Pošten list ne potrebuje takega varstva. Napredni časopisi ne potrebujejo nobene imunitete, ker so pripravljeni vse dokazati, ker pišejo saso resnico in se bore samo za pravico. Poslansko imuniteto zlorabljajo samo listi, ki lažejo, obrekujejo in čast kradejo, samo lopovski listi — in taki listi so tisti, ki stoje pod nadzorstvom ljubljanskega škofa in so si izposodili Gostinčarjevo imuniteto.

+ Afera Bučar. — Branitelj svoje zakonske časti kazenskim potom odpuščen iz deželne službe! Našim čitateljem je gotovo še v živem spominu križev pot paznika v prisilni delavnici Alojzija Bučarja. — Mož je bil za časa balkanske krize poklican pod orožje in to njegovo odsotnost je zlorabil znani klerikalni poštenjak Oražem v Mostah v svrhu, da je pričel zalezovati mlado Bučarjevo soprogo, ki se je komaj ubranila njegovih nečistih ponudb. Ko se je

vrnil Bučar junija meseca na dopust, mu je zvesta žena potožila Oražemu nadležnost in Bučar je o tem zopet potožil raznim znancom. Na ta način je prišla stvar v širšo javnost in priobčil je stvar zlasti »Dan« v precej nesrečni obliki. Bučar interpeliran neuradno po svojem predstojniku, je v svoji umevni ogorčenosti vzel nase odgovornost za celo nesrečno vsebino dotičnega članka, čeprav je hotel s tem očitno delo potrditi bistvo članka, to je resničnost so-progne pritožbe. Na tej podlagi uvedel je deželni odbor zoper njega disciplinarno preiskavo in že na prvi razpravi je Bučar odkrito priznal, da je prišla stvar v tej obliki v javnost brez njegove krivde, temveč le po zaslugi znanecv, katerim je bil svojo nesrečo potožil. Ta zagovor se je pokazal tekom disciplinarne razprave absolutno verjetnim, ker ne more biti dvoma, da Bučar sploh ni sposoben za sestavo takega članka! Bistvo članka, to je poskus zapeljevanja Bučarjeve žene od strani poštenjakazupana Oražma pa je ostalo neizpodbito in Oražem se ni upal ganiti prsta v svojo obrambo! — Tak je bil stvarni položaj do prve disciplinarne razprave, ki se je vršila že koncem septembra. In ker je bila zaželjena obsodba Bučarjeva na tej podlagi celo za večino deželnega odbora nemogoča, razširilo se je obtožbo na okolnost, da je baje čakal Bučarja dotični večer pred deželnim dvorcem bivši paznik prisilne delavnice Lj. L., da se torej on (Bučar) s tem odslovljenim deželnim uslužbencem »pajdaš«! — In v soboto se je odigral zadnji akt tragikomedije. Bučar, kateremu se je dokazalo le še, da je tekom treh let dvakrat govoril z dotičnikom, je bil krivim spoznan v celem obsegu obtožbe in kaznovan z odpustom iz deželne službe. Iz posebne milosti se je priznala njegovi rodbini miloščina v iznosu 2½ njegovih prejemkov do preklica in najdalje do konca junija 1914. Kot posebno otežilo je smatral deželni odbor okolnost, da se je Bučar, o katerem se ni dalo dognati, je-li liberal, ali pa celo socialist, baje zatekel k listu, ki baje »sistematično obrekuje« krunega gospodarja Bučarjevega, i. s. naš plemeniti deželni odbor, ki nadalje špekulira »na najnižje instinkte mas« in ima tudi — očitne »veleizdajiske tendence«. Prosimo — ipssima verba deželnega odbora in ne morda kakega pouličnega denuncijanta! — Taka je torej slika najnovejšega justičnega umora na Kranjskem. Več o stvari, ko dobimo vpogled v pismo razsodbo. Za danes pribijemo resnici na ljubo le še, da se je zavzel za pravično stvar Bučarjevo z vso vnemo poleg deželnega odbornika dr. Trillerja tudi g. grof Barbo.

+ Ima, ima još — junaka! Znamo je, da je papež prepovedal staroslovensko božjo službo v katedrali in v vseh cerkvah v Splitu. Ta prepoved je izzvala veliko ogorčenje po vsi Dalmaciji, zlasti pa med onimi duhovniki, ki opravljajo božjo službo v staroslovenskem jeziku. Splitska »Sloboda« javlja o tej stvari: »Pokret med glagoljaskimi svečeniki (duhovniki, ki opravljajo službo božjo v staroslovenskem jeziku) v obrambo staroslovenske božje službe, se vedno bolj širi in prehaja od protestnih besed še tudi k dejanjem. Starejši duhovniki glagoljaši, ki čutijo vso težino papežev prepovedi, so sestavili že cel program akcije, ki se ima izvesti. Za sedaj so glagoljaški duhovniki, kakor smo izvedeli iz povsem zanesljivega vira, sklenili, da opuste v vsi splitski škofiji predpisane molitve za papeža, da bodo v bodoče sprejemali škofa Gijvoja, kadar bo prišel na pastirsko vizitacijo, samo službeno in ne po starem običaju svečano in da bodo iz cerkva pometali vse latinske mašne knjige. To je začetek resnega gibanja.« — V Dalmaciji še torej žive duhovniki, ki so jim narodne svetinje nad vse. Kako majhni so pred temi duhovniki naši slovenski, ki se pehajo za Šusteršiča, Kreka in Zajca, mesto da bi se borili za narodno svetinjo, ki jo je nam odvezl Rim, za — staroslovensko bogoslužje. Naše duhovnike mora obli-ti rdečica sramu, ako imajo le še iskrico narodne zavesti in narodnega ponosa v svojem srcu, ko slišijo, kako junaško nastopajo njih tovariši v Dalmaciji proti nasilstvu od zgoraj! Pri nas pa ližejo pete nemškutarju Šusteršiču in se valjajo v prahu pred njegovim zaveznikom baronom Schwarzmom!

+ Zaslužen plačilo da vsak gospodar svojemu delavcu, le v našem deželnem dvorcu nočejo tega storiti. Učiteljice zverskih ročnih del izvršujejo svoj posel že drugo leto, a gospodje pri dež. odboru ne pomislijo, da je treba za preteklo leto plačati bori honorar. Bo le resnično domnevanje, da je dež. blagajna prazna. Dež. odbor pač rabi novce — saj so volitve tu — učitelj bo pa še najlozije

škof v vedni denarni zadregi in da mu je za njegove zavode dobrodošel vsak denar, od koder se mu ponudi. Če imaš torej na strani kakšne stotake, žrtvuj jih za škofove zavode, ker bode ta žrtve tvoji kočljivi zadevi zelo koristila. Ako pa nimáš denarja, niti ne veš za kako dobro kupčijo, pri kateri bi se dalo dobro za služiti, potem seveda bodeš pa moral nepogojno v Kanoso, ker te more rešiti edino-le še »laudabiliter se subijec.« Če bodeš pa v zavesti svoje nedolžnosti in poštenosti nastopil kot mož, potem si pa izgubljen. Tako presojam kot poznavalec razmer tvoj položaj. Da moja sodba ni kriva, se bodeš žalibog sam prepričal, če te bodo sploh pustili do knezoškofa.

»Slabo me tolažiš. Kakor veš, se nisem nikdar brigal za posvetne kupčije in tudi nikdar nisem zbiral zakladov. Da bi pa na svoja stara leta postal navaden hinavec, mi je nemogoče. Zgodi naj se torej božja volja in če bode ostal moj korak brez-uspešen, šel bodem v pokoj.«

Prijatelja sta ostala še nekaj časa v pogovoru. Potem se je pa podal župnik Matija Koren s težkim srcem proti knezoškofijski palači. Ko je vstopil v knezoškofijsko pisarno, našel je tam dva mlada duhovnika in enega starejšega. Za njegov ponižni pozdrav se nihče še zmenil ni. Še le čez nekaj časa prišel je najmlajši duhovnik k ograji in s precej

neprijaznim glasom vprašal Korena, kdo je in česa želi.

Župnik Matija Koren je mlademu duhovniku povedal, od kod je, kako se piše in da prosi za advijenco pri knezoškofu. Mladi duhovnik je nato stopil k starejšemu, ki je imel nekam čudno povešeno glavo. S tem sta izginila v sosedno sobo, iz katere sta se pa vrnila šele skoro čez četr ure.

Mladi duhovnik je nato stopil k sivolasemu župniku Korenu in mu rekel v rezkem tonu:

»Vaši prošnji se ne more ugoditi, ker ste zapleteni v kanonični proces. Kako se morete tega procesa rešiti, vam je premlajstljivi gospod škof in knez v svoji neskončni dobroti že pismeno naznanil in ni prav nobenega povoda, da bi se na tem kaj izpreminjalo. Izvolite se torej ravnati po blagohotnem nasvetu premlajstljivega gospoda škofa in kneza. Ako pa mislite da v svoji upornosti lahko zavrzete ta dobrohotni nasvet, je to vaša stvar — seveda bode te moral nositi in trpeti tudi vse posledice svoje upornosti. Ste že opravili.«

Mladi duhovnik se je po teh besedah zopet vsedel k svoji mizi in se ni več zmenil za sivolasega župnika. Matija Koren je še nekoliko časa čakal v knezoškofijski pisarni, ker kar ni mogel verjeti, da bi se moglo tako pometati s sivolasim župnikom, ki je vedno vestno izpolnjeval vse težke dolžnosti svojega du-

hovnega poklica in ki doslej še nikdar ni imel niti najmanjše neprilike z duhovno gosposko. Ko je pa videl, da se nihče več zanj ne zmeni, je pa s potrjim srcem zapustil knezoškofijsko pisarno in se podal proti kolo-dvoru, da se vrne v svoje ljubo Orehovlje.

Povratak v svojo župnijo mu je bil zelo težak, ker je nosil v srcu zavest da je njegova usoda zapečatena in da mu res ne preostaja drugega, nego da zaprosi za nezaželeni pokoj in tako prevzame na svoja stara ramena vse skrbi in nadloge vpokojenega duhovnika, ki je brez prihrankov navezan edinole na piclo svojo pokojnino.

Ko je dospel v Orehovlje, je takoj poslal sela k prijatelju Antonu Babniku s prošnjo, da naj pride k njemu. Župnik Babnik se je Korenovi prošnji takoj odzval in prišel v Orehovlje. Ko mu je Koren povedal, kako slabo je opravil v Ljubljani in da ga še pred škofa niso pustili, mu je pa Babnik svetoval, da naj s primer-nimi sredstvi svojo vpokojitev zavleče za toliko časa, dokler se bode dalo, ker se medtem morda dobi kakšno mesto, kjer bode kot vpokojeni duhovnik morda imel le nekaj post-transkih dohodkov, saj vendar precej pomanjkuje duhovnikov v naši deželi.

Župnik Koren je pa sklenil, ravnati se po nasvetu svojega starega prijatelja.

(Dalje prihodnjé.)

potrpeč, ker ima vsega v izobilju. Ubogi učitelji — zakaj nismo krščeni za »Završnico« — da bi bili deležni pozornosti dež. finančnega ministra! Ali znaša naš kmet davek res samo za stanovanje dež. glavarja, za dež. avtomobile itd.? Potem pa naj se še naši vzor - gospodarji od »zvestega Janeža« do »Tschermaka« itd. čutijo prizadeti — če učitelj ljudem pojasni kranjsko mizerijo. Ali ni to v takih razmerah naša dolžnost? — Učitelji.

Čudno postopanje novomeške davčne oblasti. Prejeli smo: Ne vemo, ali se obrtnikom drugod tudi tako godi ali je samo za nas davčni vijak tako neznanstvo navit. Davki rasejo na visoko in na široko, človek se samih pristojbin, dohodnin itd. že več ne spozna drugače, kakor v izredno visokih številkah. Čudno pa je, da vsi novi davki prihajajo le na ubogega obrtnika in osebe, zaposlene pri kakšnem podjetju. Značilno za našo davčno oblast je, kako je te dni napravila z nekim uslužbencem na Samohrdovi progi. Mož je blizu 4 km sredi gozda zaposlen kot nekakšen paznik, kateremu zaradi lepšega pravilo akordant, ima pa pri podjetju le dnevno mezdo v znesku 9 K. Če bi bila ta mezda stalna, bi mož že lahko plačal nekaj davka. Toda to je ravno vrag, da je plačan samo za delavne dni; če dežuje ali čez nedelje in zimo, sploh, ko se ne dela, ne dobi ne fikka. Živeti pa mora ženo in šest otrok sredi gozda v baraki. Kakšno življenje je to, to si lahko vsakdo predstavlja, kdor ima kaj socialnega čuta v sebi. No, slavna davčna oblast ga je obdala kot advokata in mu predpisala skoro po 1 K davka na dan. Mož je protestiral in rekural in dokazoval, da ni akordant, ki včasih res dobro zasluži, ampak čisto navadni delavec z dnevno delavno mezdo. Skliceval se je na rodbino in drago življenje sredi gozda, vse zastoni. Kaj je storila slavna davčna oblast? Ko je bil izplačilen dan, je ta mož dobil od podjetja denar, da izplača delavce, prideta pozno zvečer do njega dva orožnika in ruhežni organ. »Alo, denar sem, so dejali gospodje.« Mož se je v prvem hipu prestrašil in je mislil, da je to kakšna kepenikijada, zato je zahteval, naj se mu gospod, ki je zahteval denar, vsaj legitimira, kdo je in zakaj hoče denar. No, tej želji se je ugodilo. Izvedel je, da ga davčna oblast rubi. Imel je pri sebi še 120 K, katerih še ni izplačal par delavcem. Povedal je gospodom, da ta denar ni njegov, ampak zaslužek delavcev. Vse zastoni. »Marsch her mit dem Geld!« Od 120 K so mu vzeli polovico, 60 K pa so mu milostno pustili za življenje cele, 8 glav broječe družine za celi mesec. Tak je socializem avstrijske davčne oblasti v 20. stoletju.

Vodiška Johanca — aretirana. V soboto popoldne je bil na državni kolodvoru velik dirindaj. Ko se je pripeljal ob pol 5. popoldne gorjenjski vlak, je zaoril klic: »Žandar pelje Johanco.« Res je stopila iz voza čudodelna Johanca v spremstvu orožnika. Kar je bilo ljudstva, vse se je vsulo okrog te ženske, ki je tako čudovito povzdignila ugled duhovščine in kakih sto ljudi jo je spremljalo do poslopja deželnega sodišča. Aretacija Johance je vzbudila senzacijo posebno zaradi tega, ker se do zadnjega nobena oblast ni zganila in ni storila nobenih korakov zaradi brezstidne goljufije, ki se je toliko mesecev godila v vodiškem farovžu. Zlobni jeziki so seveda trdili, da se oblasti zato ne ganejo, ker se boje, da bi vsako postopanje proti Johanci kompromitiralo različne duhovnike in postavilo v čudno luč ljubljanskega škofa in gotove katoliške zdravnike. Toda temu ni bilo tako. Oblasti samo zaradi tega niso ničesar storile, ker ni bila podana nobena ovadba. Čim pa je prišla ovadba, je bilo izdano povelje aretirati Johanco. Ta se je zadnji čas klatila po raznih krajih po Kranjskem in Primorskem. Če je kje sleparila, ni znano, izvedelo pa se je, da je bila na pr. na Krki in se je hotela tam izpovedati. Menda je mislila pri izpovedi napeljati kako novo sleparijo. Župnik na Krki pa se je Johance tako ustrašil, da je na noben način ni hotela izpovedati. Aretirali so Johanco v soboto in sicer v Bukovici pri Vodicah v gostilni, kjer je popivala s tremi fanti. Na potu na kolodvor v Vižmarje jo je spremljalo mnogo ljudi, deloma so bili to ljudje, ki še danes verjamejo, da zna Johanca čudeže delati, deloma ljudje, ki jo poznajo kot sleparko. Johanci je bila pozornost, ki ji jo je posvečalo občinstvo, očitno neprijetna, kajti zadrla se je: »Kaj niste še nobene babe videli?« Ljudje pa so odgovarjali: »Svetnice še nobene.« — »Pokaži no rane.« — »Pozdravi škofa« itd. Čuje se, da je ovadena Johanca zaradi goljufije v znesku menda 200 K in govori se, da je vodiški župnik ta znesek že doniral. No, Johanca je pač prigljalala veliko več denarja. Če bo

preiskava strogo zasledovala to rafinirano sleparstvo, bo pač marsikaj prišlo na dan.

Razgledni vozovi kanadske družbe. Kakor znano se je kanadska družba vpeljala v Avstrijo na poseben način: izposlovala je dovoljenje, da sme na vlake državne železnice obešati posebne razgledne vozove. Ti vozovi so opravljeni z vsem komfortom, kakor se spodobi za milijonarje, vozil se pa z njimi ni skoro nihče. Ti vozovi niso bili drugega, kakor premikajoča se reklama. Zdaj je vlada prepovedala, da bi drž. železnica še nadalje prevažala te vozove. Dr. Šusteršiča bo to gotovo jako užalostilo, saj je pozdravil z vsem sijajem prvi voz te vrste, s katerim so se kanadski sleparji pripeljali na Kranjsko na lov na človeško meso.

Iz deželnega odbora. Deželni knjigovodja g. Henrik Lindtner se pomakne v smislu dotičnega deželnozborskega sklepa v 2. stopinjo 4. plačilnega razreda. — Dela za vodovod v Mostah se oddajo najnižjemu ponudniku, tvrdi Fischer in Komp. za vsoto 18.771 K. — Detaljni projekt za vodovod Kočevje izdela tvrdka Lončarič za 6000 K. — Državno užitnino v zakupnih okrajih Postojna, Višnja gora, Žužemberk, Novo mesto, Kranj, Studenc, Kostanjevica in Kamnik se je od strani finančnega ministrstva prisodilo za leto 1914. deželi za skupnino 160.000 kron (doslej nad 195.000 K). — Cestnemu odboru idrijskemu se dovoli, da najame pri deželni banki posojilo 140.000 K, občini Moste pa 150.000 kron za zgradbo šole. — Imenujejo se zastopniki dež. odbora v vse cestne odbore. — Šola za bolniško strežbo na deželi se v kratkem otvori in naprosi kranjsko hranilnico, da prepusti v to svrhu potrebne prostore.

Državni železniški svet. Od 9. do 13. decembra t. l. bo zboroval na Dunaju državni železniški svet. Ako kdo želi, da se kaka zadeva spravi ob letošnjem zasedanju državnega železniškega sveta na razgovor, naj blagovoli to javiti najkasneje do 16. novembra članu državnega železniškega sveta Ivanu Hribarju.

K jubileju Sokola v Ljubljani. Predsedstvo občinskega sveta kralj. glavnega mesta Prage je poslalo Sokolu v Ljubljani naslednji dopis: Velečeni gospodje! Občinski svet kralj. glavnega mesta Prage je v svoji seji dne 17. oktobra 1913 vzel na znanje sporočilo o dovršitvi 50. leta obstoja telovadnega društva »Sokola« v Ljubljani, ki ste jo v teh dneh slavili, ter je soglasno sklenil, Vam izreči najprisišnejše čestitke k pomembni tej slavnosti.

Resnično veselje mi je sporočiti Vam, velečeni gospodje, to čestitko občinskega sveta praškega, kateri si dovoljujem pripojiti svojo odkritosrčno željo, da bi se tudi nadalje uspešno razvijalo in razcvitalo Vaše društvo, ki se po pravici vrsti med najpomembnejše v celem sokolskem svetu.

Z izrazom resničnega spoštovanja in prisrčnim

»Na zdar«

sem Vam, velečeni gospodje, vedno docela udani

Dr. Groš,

župan kralj. glavnega mesta Prage.

Vesela obletnica. Včeraj je poteklo leto, odkar je junaška srbska vojska zavzela Skopje, prestolnico starih srbskih carjev. Ves slovanski jug se z radostjo spominja znamenitega dne, k so v staroslavnem Skopju in na opevanem tužnem Kosovem zopet zavladali viteški potomci carja Lazarja in Miloša Obilića.

Letošnji glavni raport rezervnih častnikov c. kr. deželne brambe se vrši v torek, dne 4. novembra ob 9. dopoldne v biblioteki deželno-brambne vojašnice na Poljanski cesti; glavni raport praporščakov, kadetov in kadetnih aspirantov pa se vrši v četrtek, dne 6. novembra ob isti uri v pisarni deželno-brambnega okrajnega dopolnilnega poveljstva (vhod iz Domobranske ceste). Drugi raport se vrši za rezervne častnike v petek, dne 14. novembra, za praporščake, kadete in kadetne aspirante pa v ponedeljek, dne 17. novembra v zgoraj omenjeni pisarni ob 9. dopoldne. Rezervni častniki morajo priti k raportu v zimski paradi, ostali v civilni obleki. S sabo morajo prinesiti dekret o imenovanju, vojnopolno služni list in osebni izkaz z uradno potrjenima rubrikama 8 in 9. — Zgledati se morajo vsi, ki stanujejo v političnih okrajih Ljubljana, mesto, Ljubljana, okolica, Kranj, Radovljica, Kamnik, Litija, Krško, Črnomelj, Novo mesto in Kočevje.

Umrla je v Ljubljani odvetnikva vdova gospa Pavla Marn roj. Jaklič. P. v m.

Požar v Krtni. Klerikalni gasilski matador se uveda v sobotnem »Slovencu«, češ, da dobsko gasilno društvo ni šlo gasit k požaru, ki je

izbruhnil v četrtek v Krtni. Dobsko gasilno društvo je, kakor čujemo, zadrgnilo denarno mošnjo za tuje občine, kakor je deželni odbor zadrgnil denarno mošnjo za dobsko gasilno društvo. Krtnici naj se gredo zahvaliti deželnemu odboru, Klanfarjevemu Tonetu v St. Vid in koritarju Lavtižarju v Šiško za gasilsko pomoč. Gasilcu je cilj človekoljubje — smešen ali nor pa ni. Pasivna resistenca v gasilstvu se je torej začela; za posledice pa sta odgovorna deželni odbor in c. kr. vlada. Gasilcem in posestnikom po deželi svetujemo, naj decembra volijo v deželni zbor zopet klerikalne škodljivce.

Iz Litije se nam piše: Naš most čez Savo zopet popravljajo. Za varnost tistih pa, ki hodijo tja in sem je zelo slabo preskrbljeno in res čudno, da se ni že kaka nesreča zgodila. Tako n. pr. so šli v četrtek na večer čez most dve dami in en gospod skupaj. Pri kraju in najbrže čez cel most ni bila položena mostnica. Ko ti trije v bližino pridejo, stopita dva čez, a pri eni, ko je hotela tudi to storiti, ravno takrat premakne ali vzdigne delavec mostnico, jo tako zadene, da je padla naprej in si poškodovala obe nogi in roki. — Prosimo in tudi zahtevamo, da se pri popravah tega mostu bolj pazi. Zato morata skrbeti nadzornik mostu in podjetnik; prosimo pa tudi gg. orožnike, da popazijo vselej, kadar se ta most popravlja.

Jensen v Litij. V petek popoldne smo imeli čast viditi prof. Jensena. Pripeljal se je z vlakom od dveh v poset k naši učiteljici gđ. M. Azman, ter se odpeljal naprej proti Ljubljani z brzovlakom.

Oporoka kanonikove kuharice. Novomeški kapitelj je že od nekdaj pribežališče božjih namestnikov, ki se po trudopolnem dušnopastirstvu kje zunaj po farah na stare dni radi privoščijo odpočitka. Pa tudi rdeč ovrtnik in rdeče obrobjen talar in še marsikateri častni znak, ki ga ne sme imeti navaden dušni pastir, vleče utrjene božje namestnike v to pribežališče. Dobro se tu godi gospodom, dosti časa, malo opravila itd. Pred nekaj meseci so Novomeščani imeli izreden pogreb: zanesli so kuharico enega teh gospodov k večnemu počitku. Ljudje so marsikaj ugrabili. Ženska je imela denar, so dejali. In mnogo drugih reči, so pristavljali drugi. Bogle, komu je vse to zapustila? I no, komu, bratu in sestri, komu pa drugemu! Saj jo je brat »gleštal« skozi 7 let in vedno je pokojnika govorila, da bo temu bratu zapustila večino svojega imetja. Tako so ljudje ugrabili. Prišlo pa je drugače. Zdaj, po preteku skoraj pol leta, kar je kuharica umrla, je prišlo na dan, da je oporoka te ženske tako napravljena, da bo cerkev in kar se k nji spada, torej tudi gosp. kanonik, več dobila, kakor pa brat in drugi sorodniki umrle. Oporoko je namreč delal dotični gosp. kanonik, in sicer jo je večkrat delal, oziroma prenašal. Enkrat je postavil zase znesek 400 K, nekaj za maše, nekaj za bratovščino sv. Barbare, nekaj za bratovščino tretjerednic, ostanek pa trem cerkvam. Potem je znesek zase popravil, iz 400 K je napravil samo 200 K, drugo za maše, kar ostane pa cerkvam. Hiša se je razdelila na dve polovici bližnjim sorodnikom. Denarja je imela v hranilnici blizu 1200 K. Imela pa je še več stvari v svoji sobi, katere so romale svojo božjo pot. — Pokojna je bila dlje časa bolhna, kadar jo je prijel, je bila tako zmešana, da ji je moral brat še v kuhinji pomagati. Še to je časih pozabila, če je g. kanoniku dovolj solila, ali ne. Ni znala ne pisati, ne brati. Zdaj gre za vprašanje, v kakšnem duševnem stanju ji je kanonik sestavil oporoko, in če je bila to res njena volja, da je toliko zapustila za maše, za cerkev in kanoniku, bratu pa od denarja nič, čeravno mu je na njegovo vprašanje večkrat zagotavljala, da bo vse njegovo. Gosp. kanonik je bil previden. Ko je določil zadnjo voljo svoje kuharice, jo je z oporoko poslal k notarju legalizirati. V kakšnem duševnem stanju se je tedaj nahajala, to se da razumeti iz njene lastne izjave nasproti svojem bratu. Ko je namreč prišla od notarja nazaj, mu je povedala, zakaj je šla tja, na njegovo vprašanje, kako je kaj naredila, je odgovorila: »Dvakrat so mi prebrali, pa še zdaj nič ne vem, kaj stoji notri. Boste že potem videli, če bom umrla.« No, ona je res umrla, in brat in drugi sorodniki zdaj vedo, kako je z oporoko. Brat, ki ji je toliko let stregel, ni dobil nič (v gotovini), pač pa bi videl g. kanonik silno rad, da bi bil brat še plačal pogrebne stroške. Nad komaj zasutim grobom kanonikove kuharice se zdaj vrši prepis zaradi te čudne oporoke. In kakor slišimo, se bo s tem prepisom v kratkem bavilo novomeško sodišče. — Moje kraljestvo ni od tega sveta, je dejal Kristus. Ampak temu je že tako dolgo, da so njegovi namestniki na ta nauk že čisto pozabili.

Kinematograf »Ideal«. »Hura, nastanitev!« veleabavna veseloigra in pa lepa drama »Poslednja želja je klenega kralja« se predvajata danes zadnjič. Jutri krasna drama »Germinal« po znamenitem romanu Emila Zola. Slika ima 5 dejanj in traja predvajanje 2 uri.

Lov za odgnancem. V petek je odgonski sprevodnik peljal v Sežano 25letnega Tržačana Henrika Schrotta, kateremu so preskrbeli prisilno spremstvo v Beljaku. Fant je bil med potjo prav miren, pravo laško jagnje. Seveda, ni pa vedel, da so bili njegovi spremljevalci obveščeni, da je nevaren utekač. O tem je bil obveščen tudi policijski stražnik v Sežani, ki je točno počakal eskorto. Ko dospeta Schrott in njegov spremljevalec, odgonski sprevodnik na sežansko postajo, sta šla oba oblastvena organa z odgnancem k občinskemu uradu. Med potjo si je pa spremenjenec nekaj premislil, pogledal v zrak in — že ga ni bilo med njima. Ušel je in ga ni bilo mogoče dohiteti. To je opazil poročnik, ki je tam bil s svojimi vojaki in je takoj napravil svojo državljansko dolžnost. Dal je svoji četi kratko povelje in brhke ogrske noge so utekača kmalu došle, obkolile, ga prijele in izročile zopet oblastvenima organoma. Da je lov napravil gledalcem mnogo smeha, ni potreba pripominjati, kakor tudi ne, da so vsi sodili, da mora imeti Schrott pred svojo domovino zelo kosmato vest.

Nepreviden kolesar. Danes dopoldne je po Vodnikovem trgu neki kolesar tako naglo in neprevidno vozil, da je zadel v nekega gospoda, vsled česar sta oba padla in je kolesar pri padcu izgubil čepico, se naglo skopal zopet na kolo in jo odkuril. Gospod je pa pobral čepico ter šel z njo k policiji naznaniti neprevideža.

Skupno vodstvo zalag piva pivovarne bratov Reininghaus in Puntigamske pivovarne je prevzel gosp. Peter Hartmann.

Društvena naznanila.

»Ilirija I.« : »Ilirija II.« 4 : 2. Letošnja sezona nogometnih tekem v Ljubljani se je završila z včerajšnjo tekmo, pri kateri sta nastopili moštvi »Ilirije I.« in »Ilirije II.« Ta tekma, ki je bila osobito za naše domače športnike zanimiva, je pokazala, da imamo v Ljubljani res dobre igralce, tako starejše člane »Ilirije I.«, kakor mlajše člane »Ilirije II.«, ki obetajo še prav lepe uspehe. Prva polovica igre, v kateri so se posebno vro obnašali mladi in ljuto napadali starejše, je izpadla v njihov prilog 2 : 1. V drugi polovici igre se je obrnilo, starejši so pritisnili silneje in odločili konec igre. Igra se je končala 4 : 2 v prid »Ilirije I.« To je gotovo častna zmaga za obe domači moštvi. Igra je bila vobče precej zanimiva, pogrešali pa smo veliko število stalnih obiskovalcev, katere je izrazil včerajšnji lepi jesenski dan v okolico. S to tekmo je bila, kot že omenjeno, zaključena letošnja sezona tekem in vrlemu našemu celokupnemu moštvu kličemo: Krepko naprej, hip, hip, hura!

Občni zbor podpornega društva za slovenske visokošolce na Dunaju se vrši v ponedeljek, dne 10. novembra t. l. ob 6. zvečer v pisarni gosp. dvornega in sodnega svetnika dr. Št. Lapajeta I. Bräunerstrasse 10.

Umetnost.

Prihodnji koncert »Glasbene Matice« bo v soboto, dne 8. novembra. Sodelovala bosta dva odlična slovenska umetnika: znameniti baritonist hrvaške opere gosp. Marko Vučkovič in izvrstna koncertistinja gđ. Jelena Dokić iz Beograda, bivša učenka znamenitega ruskega pianista Pavela de Conneja.

Izpred sodišča.

Izpred okrožnega sodišča v Novem mestu.

Koc na rami ga je rešil smrti. Po kakšnih čudnih naključjih človek postane lahko morilec, iz morilca po zakonu navaden hudodelec, ker vsled drugega naključja svojega namena ni dosegel, nam kaže sledeči zanimivi slučaj: Jožef Hribšek iz Nove gore pri Krškem je delal dlje časa pri gradbi železnice na Koroškem. Pretekli mesec pa se je svoj domov. Dne 9. oktobra si je s svojim prijateljem privoščil dober dan pri »Jerušu«. Ko sta ga pol litra poglala skozi grlo, se je napotil še v neko zidnico na mošt, pri kateremu je ostal do večera. Zvečer na povratku proti domu pa se je spomnil, da mu je Gorenjec pred odhodom na Koroško posodil 5 K in si je mislil, da bi bilo prav, če mu jih zdaj vrne. Gotovo lep naklep, ki ga je tudi izvršil. Šel je v Gorenjevo prodajalno in hotel plačati. Ko pa odpre mošnjiček, opazi, da nima dovolj; rekel je, bom ga jutri plačal. Do tu

kaj ne, še vse v redu. Ali zdaj pa stopi na prizorišče nesrečna ženska. Gorenječka je bila takrat bolehalna, pa je Hribška malo podražila, češ, no Hribšek, zdaj mu boš pa lahko pripeljal k... bo, ko grem jaz v bolnišnico. Hribška je to ujezilo, da bi bil on priganjač kakih takih žensk med zakonski par, pa je za umikajočo se mu Gorenječko vpil, da jo ubije. Tako sta prišla iz prodajalne že v sobo, ona v strahu, da ji razjarjeni Hribšek res kaj hudega stori. Došla v sobo, sta se cukala za stol, katerega je Hribšek hotel zgrabiti, da z njim udari po ženski. Na njeno vpitje ji priteče na pomoč njen sin France, ki je Hribška ven vrgel in tako rešil mater. Hribšek se je zunaj pobral in odšel, ampak kuhal je črno jezo nad Gorenjcem. Ko se je France Gorenjec čez nekaj časa odpravil od doma na pristavo, je srečal Hribška. Ta se je zatajil in s ta se brez posebnega dogodka v prerekanju razšla. Domov vrnivši se Gorenjec se je spomnil, da bo treba konje napajati. Vzame svetilko in dva koca, ki ju vrže preko rame, pa odide zopet na pristavo. Ko je prišel na pot, zopet sreča Hribška, slonečega za nekim grmovjem. Šel je mimo njega, ne da bi se bil zanj zmenil. Komaj pa napravi še par korakov, že začuje tik za seboj strel, obenem pa je na hrbtu začutil, da ga je nekaj zaskelilo. Ko se obrne v smeri, odkoder je prišel strel, je še en strel počil, ki pa k sreči ni zadel. Takoj nato se je spustil Hribšek v tek, Gorenjec pa za njim. Ker ga vsled rane ni mogel dohiteti, se je vrnil domov. Tu je razgrnil v 8 gub zložena koca in opazil, da sta bila oba prestreljena. Istotako je bila prestreljena tudi obleka na hrbtu, mesto pod levo lopatico pa je bilo le na lahko obstreleno. Moč v neposredni bližini izstreljenega strela se je torej razbila ob debelini koeve, deloma tudi še obleke, sicer bi bil moral na mestu obležati mrtev, tako pa je Gorenjec srečno odšel le z lahko brazgotino. Hribšek se je moral zaradi tega dejanja zagovarjati pred novomeškim okrožnim sodiščem, kjer so mu gospodje naložili 1 leto težke ječe za pokoro in premissljevanje, da se zaradi takih malenkosti ne sme na človeka streljati, kakor na zajca.

Ni res, da bi bil v konje zaljubljen. Pred kratkem se je mnogo pisalo o kočijažu na graščini Poganec, češ, da je bil kočijaž Franc Udovič v svoje konje tako zaljubljen, da je napadel dečko, službujočo v isti graščini. Sodna obravnava pa je slučaj pokazala v drugi luči. Udovič je napregel svoja konja. Blizu njega pa je prišla dekla Marija Šlanger tudi napregel svoja konja. Ta Šlanger pa je govorila, da grajski pastir jajca krađe pa jih nosi kočijažu Udoviču. To je Udoviča vjezilo, prijel je za konjske fige in ko jih je dekl podtaknil pod nos, se je umaknila nazaj in padla tako nesrečno, da si je levo roko zlomila. Torej ne ljubezen v svoja konja, ampak jajca so bila vzrok, da bo Udovič zdaj 3 tedne premissljeval, kako je dekl konjske fige ponujal pod nos.

Razne stvari.

* Izseljevanje v Ameriko. Čez Hamburg se je izselilo iz Avstro-Ogrske:

1. 1911 40.267 oseb
» 1912 63.016 »
v I. semestru 1913 . . . 37.402 »

Čez Bremen:

1. 1911 43.743 oseb
» 1912 80.614 »
v I. semestru 1913 . . . 55.256 »

Čez Rotterdam:

1. 1911 21.236 oseb
» 1912 27.366 »
v I. semestru 1913 . . . 13.236 »

Čez Antwerpen:

1. 1911 26.206 oseb
» 1912 37.809 »
v I. semestru 1913 . . . 26.783 »

Čez Trst se je izselilo 1. 1911.

Avstrijcev 4758, leta 1912. Avstrijcev 6424, letos 4453. Ogrov so izvozili leta 1911. 2374, leta 1912. 3230, leta 1913. 1992, Bošnjakov v treh letih 1827.

Čez Reko so izvozili 1. 1911. in leta 1912. 39.320 izseljencev.

Tulceve se je izselilo iz Avstrije leta 1911. 3196, leta 1912. 3539 in leta 1913. 7433.

V prvih šestih mesecih letošnjega leta se je izselilo iz naše države 139.449 oseb, v letih 1910.—1912. 573.606 oseb v Ameriko in 81.767 oseb v Kanado. — To so pač katastrofalne številke!

* Izseljevanje iz Galicije. Iz Krakova poročajo: Skozi Galicijo, predvsem Krakov se še vedno v velikih masah izseljujejo fantje, ki še niso zadostili vojaški dolžnosti. Skoraj sleherni dan ustavijo večje skupine takih ubežnikov. V petek so aretirali v Krakovu nekega agenta, ki je skušal pet ogrskih vojaških beguncev spraviti čez mejo.

Telefonska in brzojavna poročila.

Delegacije in državni zbor.

Dunaj, 27. oktobra. Jutri izide cesarski patent, s katerim se sklicuje delegacije za 18. november.

Dunaj, 27. oktobra. Vlada namerava odgovoriti v parlamentu na češke interpelacije zaradi komisarijata na Češkem v sredo. Pričakovati je o tem odgovoru daljše debate. Zbornica bo morala za ta čas prekiniti razpravo o finančnem redlogu.

Umetniška akademija na Dunaju.

Dunaj, 27. oktobra. Včeraj se je vršilo veliko zborovanje slušateljev umetniške akademije na Dunaju, na katerem so izrekli slušatelji protest, da vlada zavlačuje zasedanje stolice po upokojenem profesorju Wagnerju, slovečem stavbniku. Dijaki so zahtevali, da vlada nemudoma zasede stolico po predlogih senata. Proforski kolegij je predlagal primo loco Slovenca Plečnika.

Škof Stadler pri cesarju.

Dunaj, 27. oktobra. Cesar je sprejel v soboto nadškofa Stadlerja v dolgi avdijenci. Stadler je včeraj konfiriral skoro dve uri s finančnim ministrom Bilinskim ter se je nato odpeljal v Rim, da poroča papežu.

Nemški cesar na Dunaju.

Dunaj, 27. oktobra. Včeraj proti 3. popoldne je posetil nemški cesar nemškega veleposlanika. Navzoč je bil tudi zunanji minister Berchtold. Po čaju je stopil nemški cesar z Berchtoldom v stranski salon ter je z njim konfiriral skoro 2 uri. Šele proti 6. se je nemški cesar vrnil v Schönbrunn, nakar sta imela oba vladarja daljši politični razgovor.

Diskont.

Dunaj, 27. oktobra. Nemška državna banka je znižala diskont od 6 na 5 $\frac{1}{2}$ odstotkov. Avstro - ogrska banka za enkrat diskonta ne bo znižala.

Zahteve Rusinov.

Lviv, 27. oktobra. Ukrajinski deželnozborski klub je sprejel včeraj programatična načela glede ureditve gališkega deželnozborskega vprašanja, ki so pa tokrat radikalnejša, kakor so bila poprej. Klub konstatira, da je bil bivši kompromis razbit od Poljakov ter pravi: Rusini zahtevajo najmanj 33 $\frac{1}{2}$ odstotkov vseh poslancev, odklanjajo proporcionalni in pluralitetni volilni sistem, odklanjajo novo kurijo srednjih posestev, zahtevajo v deželnem odboru 5 Poljakov in 3 Rusine kot člane, zahtevajo pravico veta za ukrajinsko narodno kurijo v deželnem zboru in zahtevajo, da se iz volilnoreformnih predlog izločijo vse določbe glede okrajnih zastopstev. Odposlanstvo kluba je izročilo te zahteve namestniku Koritovskemu, ki je svoje potovanje na Dunaj odložil vsled tega na sredo. Situacija se je vsled tega rusinskega stališča zopet poslabšala.

Novi ogrski tiskovni zakon.

Budimpešta, 27. oktobra. Justični minister je predložil v soboto ogrski zbornici načrt novega tiskovnega zakona. Eno glavnih določil načrta je, da je sedaj povesna kolportaza na Ogrskem dovoljena. Zakonski načrt uvaja tudi razprave zaradi po pravkov in ima določbe proti takozvanemu sistemu slamatih mož, t. j. proti odgovornim urednikom, ki niso člani uredništva. Pri zakotnim časopisom se obrača sledeča določba: Hudodelstvo je, če piše kdo vedoma neresnico in s tem škoduje tretjemu. Zakon urejuje tudi pravnopravno razmerje med izdajalcem lista in člani uredništva.

Hrvaška.

Zagreb, 27. oktobra. »Hrvatski Pokret« poroča, da bo začel v kratkem izhajati nov list z liberalno, ne protisrbsko in ne magjaronsko tendenco, čegar urednik bo bivši urednik uradnega lista Feliks Zindl, kateri je bil pri »Narodnih Novinah« odlovljen zaradi nekega članka povodom padca Skadra.

Truplo srbskega patriarha.

Karlovac, 27. oktobra. Danes dopoldne so našli med postajama Lend in Klamstein v Achi truplo bivšega patriarha Bogdanovića, ki je, kakor znano, 1. septembra izginil iz Gasteina. Truplo je bilo popolnoma nago in manjkalo je del glave, samo na nogi se je držal še kos čevlja. Bogdanovićeve sorodniki truplo so spoznali samo na plombah v zobeh. Ko se je izvedelo v Karlovcu, da so našli patriarhovo truplo, so zvonili vsi zvonovi ter naznanjali smrt vrhovnega dostojanstvenika srbske cerkve. Truplo prepelejo v Karlovac, kjer je 2. novembra slovesno pokopljeno. Nato bo pravoslavni kongres izvolil novega patriarha.

Volitve v italijanski parlament.

Rim, 27. oktobra. Včeraj so vršile po celi Italiji volitve v parla-

mant po novem volilnem redu, ki je razširil število volilcev tako, da voli sedaj namesto 3.300.000 volilcev 8.700.000. Novi volilni red je prikrojen s posebnim ozirom na analfabete. V zadnjem času je bilo opažati in dostikrat je prišlo tudi do spopadov. V mestu Ruvo je prišlo do krvavega pretepa, pri katerem so se stranke obstrlejevale tudi z revolverji. Ustreljen je bil neki 14letni deček. V 508 volilnih okrajih je bilo postavljenih 1300 kandidatov. Skrutinij je bil o polnoči zaključen. O izidu volitev do sedaj natančnih podatkov še ni, gotovo pa je, da je dobila vladna stranka »liberalnih demokratov« večino. Do 5. zjutraj je bil znan izid 126 volitev. Izvoljenih je bilo: 72 liberalnih demokratov, 8 konstitucionalnih opozicijonalcov, 3 radikali, 3 klerikali, 5 republikancev, 11 socializmov in 6 reformnih socializmov. Treba je 18 ožjih volitev. Med izvoljenimi se nahaja ministrski predsednik Giolitti in več članov kabineta, zbornični predsednik Marcora, republikanec Barilai, vodja reformnih socializmov Bisolatti, vodja radikalnih socializmov Turati in bivši minister Sonino. Bivši minister Nazi, katerega afere so znane, je bil na treh krajih izvoljen.

Špansko ministstvo padlo. Novi tir.

Madrid, 27. oktobra. Ker je španski senat izrekel kabinetu Romanones nezaupnico, ker ni sklical španske zbornice in je bila ta nezaupnica sprejeta s 106 proti 103 glasovom, je ministstvo Romanones demisijsiralo. Kralj je demisijo sprejel ter ponudil sestavo novega kabineta načelniku konservativcev Mauri. Ta je sestavo kabineta odklonil in nasvetoval za ministrskega predsednika Datto. Do opoldne se bo Datto, ki je konservativec, odločil. Če pride do tega, da on sestavi novi kabinet, je pričakovati novega preobrata v španski notranji politiki in se prične zopet era reakcionarnosti.

Madrid, 27. oktobra. Po noči je bilo izvršenih več atentatov. Listi zahtevajo, da se nadaljuje liberalni režim, sicer izbruhne na Španskem revolucija.

Razmere na Portugalskem.

Lizbona, 27. oktobra. Mnogoštevilne aretacije civilnih in vojaških oseb v mnogih krajih dežele trajajo naprej. V bližini Lizbone so aretirali generala Jaime Costo, v Mirandelli majorja Merguinho. List »El Mundo« poroča, da je bivši minister Continho v noči od 20. na 21. t. m. zaman čakal na 7 podčastnikov, s katerimi je bil zgovorjen, da mu odpro vrata neke vojašnice. Podčastniki so bili že aretirani. Continha je spremljal prvi nastanjalni častnik Guimaraes, ki je izvršil samomor.

Dogodki na Balkanu.

Nova veleposlaniška konferenca.

London, 27. oktobra. Diplomati entente so se izrekli za takojšnjo obnovitev del veleposlaniške konference, kar da je potrebno, da Avstro-Ogrska in Italija nimata povoda samostojno nastopati v zadevah Albanije.

Dunaj, 27. oktobra. Že več dni se pojavljajo zlasti v francoskih listih vesti o zopetnem sklicanju veleposlaniške konference. Zdi se, da obstoja v gotovih krogih entente želja, da bi se veleposlaniška konferenca zopet sklicala. V krogih trozveze ne stoji tej želji simpatično nasproti, marveč prevladuje mnenje, da je delavni program te konference izčrpan in da je vsa druga nesporazumljenja rešiti v dogovorih od kabineta do kabineta.

Črnogorska skupščina.

Cetinje, 27. oktobra. Kralj Nikolaj je podpisal v soboto ukaz, s katerim se razpušča skupščina in razpisuje nove volitve za 11. januarij. Nova črnogorska skupščina se sestane 28. januarja.

Srbija in Albanija.

Solun, 27. oktobra. Del iz zasedenih pokrajin Albanije odpoklicanih srbskih čet so odposlale srbske vojaške oblasti čez Bitolj in Solun, ostale čez Tetovo domov.

Belgrad, 27. oktobra. Kadar bodo odpoklicane vse srbske čete iz Albanije, se izvrši demobilizacija tekom dveh tednov.

Belgrad, 27. oktobra. Glaom došlih vesti, se je izvršilo umikanje srbskih čet iz Albanije popolnoma brezhibno. V južni Albaniji že v petek ni bilo srbskih čet. Popolnoma gotovo je, da se bo istotako brezhibno izvršila tudi umaknitev srbskih čet zahodno od Prizrena.

Belgrad, 27. oktobra. Uradno se razglša, da so včeraj opoldne zadnje srbske čete zapustile pokrajine avtonomne Albanije.

Belgrad, 27. oktobra. Srbski poslanik Jovanović je včeraj sporočil avstrijskemu zunanjemu ministru Berchtoldu, da so srbske čete že v soboto opoldne popolnoma izpraznile albansko ozemlje.

Srbska skupščina.

Belgrad, 27. oktobra. Nacionalistična stranka označuje v svoji adresi vladno politiko v zadnjih dveh vojnah kot popolnoma zgrešeno. Vlada da se je vdala iluziji, da bo Bolgarska lojalno podpirala Srbijo. Vsled te iluzije so bili oškodovani važni interesi Srbije, ker se je srbska akcija, namesto da bi se raztegnila na srbsko Makedonijo, okrenila na pokrajine, katerih usoda je bila vsled dogovora dveh velesil že določena. Vsled tega je imela srbska vojska mnogo nepotrebnih izgub in Srbiji se ni posrečilo odpreti si nobenega izmed možnih dohodov od dveh morij. Ravnotako, pravi adresa, je zamudila srbska vlada zahtevati pravočasno od Bolgarske revizije zvezne pogodbe in izvesti aneksijo zasedenih pokrajin. V tem trenutku, ko je vlada prepustila odločitev o spornih pokrajinah nezanesljivi razsodbi, so Bolgari srbsko vojsko ponoči zahrbtno napadli.

Bolgarsko - turška meja.

Carigrad, 27. oktobra. Mešana bolgarsko - turška komisija je začela s trasiranjem nove meje ob izlivu reke Resvaje ob Črnem morju.

Grška in Turčija.

Atene, 27. oktobra. Glasom sporazuma, ki se je dosegel včeraj v seji podkomisije v vprašanju vakufa, se priznajo kot vakufska posestva vsa ona, ki so bila pred aneksijo kot taka priznana. Podkomisija se je bavila predvčerajšnjim popoldne z vprašanjem nastavljenja muftijev in z izvolitvijo vrhovnega muftija. Podkomisija je nadaljevala včeraj svoja dela. Proti pričakovanju turški delegati še niso dobili instrukcij od svoje vlade glede ratifikacije sporazuma v vakufskem vprašanju.

Dunaj, 27. oktobra. Diplomatični krogi poročajo iz Aten, da je prišlo v vprašanju narodnosti, vojnih ujetnikov in zaplenjenih ladij do sporazuma med grškimi in turškimi delegati.

V zahodni Trakiji.

Sofija, 27. oktobra. V soboto popoldne so bolgarske čete v popolnem redu zasedle Gumuldžino. Sedaj se prične vračanje bolgarskih ujetnikov z Grškega. V četrtek je zapustilo 43 častnikov in 244 mož pristanišče Volo.

Revolucionarni komite za Makedonijo.

Belgrad, 27. oktobra. »Politika« poroča iz Sofije, da se je osnovala tam revolucionarna organizacija za Makedonijo, kateri pripada tudi minister Gešov in ki jo podpira bolgarska vlada. Organizacija ima namen vprijeti teroristične napade ter je proglasila nad nekaterimi državniki stare in nove Srbije smrtno obsodbo, med njimi tudi nad ruskim poslanikom Hartvikom.

Bolgarsko posojilo na Dunaju.

Sofija, 27. oktobra. Zagotovljeno je posojilo 30 milijonov frankov pri neki dunajski banki. Danes odpotuje na Dunaj bolgarski finančni minister.

Mednarodna finančna kontrola v Turčiji.

Frankobrod, 27. oktobra. Po uvedbi turške ustave se je preklcala z generalnim inspektoratom v Makedoniji, na katerega čelu je stal sedanji turški poslanik na Dunaju, mednarodna finančna komisija. Kakor poročajo sedaj iz Carigrada, naj se ta kontrola zopet vpelje, in sicer je zaprosila porta berlinski in dunajski kabinet, da naj imenujeta po enega delegata za turško finančno ministvo.

Poslano.)*

Podpisani svari onega gospoda (za sedaj zamolčim ime) kateri raznaša neresnične vesti, da sem jaz fatiral K 25.000.— dohodkov iz mojega podjetja, naj enkrat odneha, ker bi bil sicer primoran nastopiti ostro proti njemu. Ta trditev, (omenjeni gospod trdi, da se je osebno prepričal) je popolnoma izmišljena in neresnična, ker prvič sploh nisem fatiral in me je finančna uprava sama obdala od vsote K 10.000 dohodkov, o čemur se lahko vsakdo pri finančnem uradu prepriča. — Da so te vesti mojemu podjetju škodljive, je razvidno iz tega, da se je na podlagi omenjene neresnične trditve v eni preteklih sej magistratnega gremija resno verjelo in določilo na podlagi te informacije neprimerno visoka občinska taksa.

Fran Počkaj,
lastnik »Kino-Ideala«.

* Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

Današnji list obsega 6 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Valentin Kopitar.

Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Lilijskomlečno milo s konjičkom

Bergmanna & Co., Dččin n. L.

ostane prejkoslej nedosežno po svojem učinku proti pegam, dalje neuprljivo za racionalno negovanje kože in lepote, kar potrjujejo vsak dan prihajajoča priznana pisma. Dobiva se po 80 h po lekarnah, drogerijah, parfumerijskih trgovinah itd. Istotako se obnaša Bergmanna lilijska krema »Manera« čudovita za ohranitev nežnih damskih rok; v lončkih po 70 vinarjev povsod.

Meteorološko poročilo.

oktober	čas opazovanja	stanje barometra v mm	temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
25.	2. pop. 9. zv.	741.8 742.3	16.2 9.0	slab jug sl. jvzh.	jasno
26.	7. zj.	741.5	5.3		megla
27.	2. pop. 9. zv. 7. zj.	738.9 739.1 739.2	17.7 12.4 14.2	p.m. jzh. sl. jzh.	del. oblak. sk. oblak.

Srednja temperatura sobote 10.7°, norm. 8.7°, v nedelje 11.8°, norm. 8.5°. Padavina v 24 urah 0.0 mm in 0.0 mm.

V globoki žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znanec, da je naša ljubljena hči, oziroma sestra in nečakinja, gospa

Pavla Marn roj. Jaklič
odvetnikova vdova

po dolgoletni bolezni danes ob 8. uri zjutraj, previdna s tolažbi sv. vere, svojo blago dušo izdihnila.

Pogreb se vrši v sredo, dne 29. oktobra ob 3. uri popoldne iz hiše žalosti, Marije Terezije cesta št. 2, na pokopališče k Sv. Križu.

Sv. maše zadušnice se bodo služile v frančiškanski cerkvi. 3847

V Ljubljani, 27. oktobra 1913.
Josip in Franja Jaklič roj. Weber, starši. Josip Jaklič, c. kr. nadporočnik, brat. Franja Jaklič, sestra. Karol Weber, stric.

I. slov. pogrebni zavod Jos. Turk

Za mehaniško-kleparstvo in inštalacijsko delavico se iščejo

dobrovoljni učenci
(lahke pogodbe) in dobro izučeni
klepar

Ignac Zakovšek, Trst, Via del Trionfo št. 1.

Voz brek

za 8 oseb in 3843

4 svetnike
po 1 $\frac{1}{2}$ metra visoke, ima napredaj F. Cvek v Kammiku.

Posojila
dobe pravne osebe in tvrdke takoj in diskretno. Priložiti je 10 vin. znamko. Dosedaj se je izplačalo osebam vseh stanov že nad 800.000 K. Prošnje pismeno pod: 3839
Reelna in hitra pomoč S. & Co., Kranj, pošto ležete

Stanovanje

z 2 ev. 3 sobami, predsobo in kuhinjo išče mirna stranka brez otrok za termin februar 1914. — Ponudbe pod: »Februar 1914« na upr. »Slov. Nar.« 3823

Takoj ali kasneje se odda:

Stanovanje z 2 sobama, kuhinjo, vrtom in pritlikinami, stanovanje z 1 sobo, kuhinjo in pritlikinami, skladišče ozir. shramba za vozove in konjski hlev na Dolenjski cesti št. 48 blizu Plankarja. Pojasnila je dobiti pri hišniku istotam in v pisarni **Popovič na Bleiweisovi cesti št. 32.** 3849

Izjava.

Podpisani **Anton Tušar**, rudar in posestnik v Idriji št. 202, obžalujem žalitve, ki sem jo izrekel o pok. **Fr. Vončina iz Idrije št. 204** kot popolnoma neutemeljeno ter se zahvaljujem pokojnikovi hčeri g. Fani Vončina, da je odstopila od tožbe. 3838

V IDRIJI, dne 25. oktobra 1913.

Anton Tušar.

Franc Penca iz Mokronoga
prosi gosp. 3846

Franc Grmovnika
naj se nemudoma oglasi

pri meni radi važnega pričevanja o kupčijskih zadevi. Potne stroške mu povrne.

Kavarna
vso noč odprta
LEON
Gostilna
Florijanska ulica št. 6.

(Namesto vsakega posebnega obvestila).

Dr. Janko Vidic

Josipina dr. Vidičeva

roj. **Resmanova**

poročena.

U Radovljici, dne 27. oktobra 1913.

3850

Dajte mi, prosim,
danes zopet pušico
Dr. Dralleja

MALATTINE

Nič ni boljše proti pordečeli, krhki in razpokani koži.
Pušica K — 70 in 120 po vseh lekarnah, drogerijah, parfumerijah, trgovinah z milom in boljših brivnicah.

Juri Dralle, Podmokli (Bodenbach) na L.

Mate Kezele, posestnik, Delnice
na Hrvaškem, išče 3845

poslovodjo za svojo kovačnico.

Biti mora izprašan podkovač. Nastop
tako. Prednost ima samo Slovenec.

Dr. J. Demšar

specijalist za kožne bolezni
ordinira 3844

od 8.—1/2 10. dopoldne in od 3.—5. pop.,
ob nedeljah od 10.—12. ure dopoldne.

"Zdravnik želodca" je najboljši liker za želodec.

"Zdravnik želodca" je najboljši liker za želodec.

Moderne krasne bluže

iz svile, gaza, čipk, etamina, volne in barheta,
vrhnja in spodnja krila, pletene jope, vse v
:: največji izbiri po zelo ugodnih cenah v ::

modni in športni trgovini

P. MAGDIČ

Ljubljana — nasproti glavne pošte.

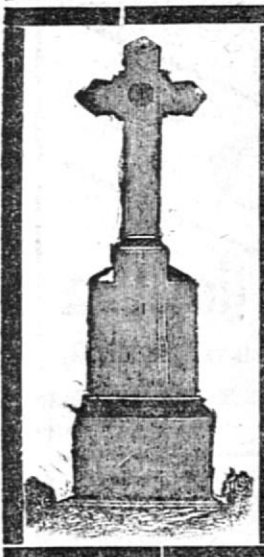
Pivovarna bratov Reininghaus in Puntigamska pivovarna v Gradcu

naznanjati slavn. občinstvu, da se nahajati njih
centralni zalogi od zdaj naprej
v Ljubljani, Martinova cesta 28. — Telefon št. 90.

DRUŽBA „P. WERNIG“ BOROVLJE, KOROSKO.

LOVSKE PUSKE.
STRELJIVO. PO-
PRAVILA. REVOL-
VERJI. ITD. ITD.
„ CENIK 1913. „

Nagrobne spomenike

lepe, solidno izvršene, po najnižjih cenah priporoča
domača tvrdka 3653

Fr. Kunovar

kamnosek pri pokopališču Sv. Križa v Ljubljani.
Zaloga spomenikov vsakomur na ogled.

C. kr. ministrstvo za domobranstvo na Dunaju.
Departement XII, šte. 4880 ex 1913.

Razglas

glede dobave topniških materialnih vrst za c. kr. domobranstvo.

Ministrstvo za domobranstvo namerava dobavo različnih topniških
materialnih in opremljenih vrst za leto 1914 zagotoviti potom splošne konkurence
in s tem javno pozivlja na pismene ponudbe, ki se morajo do najpozneje **20.
novembra 1913 ob desetih dopoldne vložiti** pri imenovanem ministrstvu
(vložni zapisnik).

Razglas, ki se nanaša na to dobavo, in ki se iz njega razvidi način in
število predmetov, ki jih je dobaviti, modalitete, kako se vlagajo ponudbe in
splošni dobavni pogoji, je bil že objavljen v polnem obsegu v Slovenskem
Narodu šte. 246 od dne 25. oktobra 1913.

NA DUNAJU, oktobra 1913.

C. kr. ministrstvo za domobranstvo.

Sladni čaj znamka „Sladin“.

Kri! 50 % prihranka tudi na mle-
ku in sladkorju in okusen
zajtrk, južno dosežejo oni, ki
namesto kave, čaja, kakao, sladne kave,
pijejo **sladni čaj**. Ako se ga uporablja
pri dojenčkih namesto moka za otroke,
so otroške bolezni manj nevarne. — Je
za polovico cenejši. Dr. pl. Trnkóczyjev
sladni čaj ima ime Sladin in je vedno
Moč! bolj priljubljen. Povsod 1/4 kg za-
voj 60 vin. Tudi pri trgovcih. Po
pošti pošlje najmanj 5 zavojev lekarnar
Trnkóczy v Ljubljani. Ta lekarnar je
svojih 8 otrok zredil s sladnim čajem.
Glavne zaloge na Dunaju: lekarnar Trn-
Zdravje! kóczy; Schönbrunnerstrasse
št. 109, Josefstädterstrasse št.
25, Radetzkyplatz št. 4. V Gradcu: Sack-
strasse št. 4. Priporočljiv zlasti za one,
ki se čutijo bolne in slabe. Za resničnost
tega naznanila jamči 5 tukaj navedenih
vrk Trnkóczyjevih, istotako ugodne sode-
be zaupanja vrednih oseb.

Postrežba točna! Cene solidne!
Prva največja
domača in eksportna tvrdka!
Zalagatelj c. kr. armade, vojne mornarice, domobrancev itd.

Glavni zastopnik največjih tovarov ur v Svisi.
Pripoznano najboljšo
švicarske ure, Schaffhausen ure, Omega ure itd.
Najbogatejša zaloga briljantnih in drugih
prstanov, uhanov, verižic, zapestnic itd.
Namizno orodje. — Krasni nastavki iz
srebra itd. itd.
„ Najnovejši cenik brezplačno. „

Št. 8990/V. z.

3840

Poziv nabornikov k zglastitvi.

Mestni magistrat glede rednega nabora leta 1914 razglašja:
1. Vsem v Ljubljani stanujočim leta 1891, 1892 in 1893 rojenim mla-
deničem, ne glede na njih rojstni ali pristojni kraj, se je osebno zglastiti

tekem meseca novembra 1913

v mestnem vojaškem uradu, v Mestnem domu, I. nadst. k zabeležbi.

2. Nabornikom, ki niso pristojni v Ljubljano, je prinesiti s seboj izka-
zila o rojstvu in pristojnosti (rojstni in domovinski list).

3. Začasno odsotne ali bolne nabornike smejo zglastiti starši, varuhi ali
pooblaščenici.

4. Nabornikom, ki hočejo uveljaviti eno ali drugo v §§ 29 (duhovni
in kandidatje duhovskega stanu), 30 (posestniki podedovanih kmetij), 31 (vzdr-
ževalci rodbin) in 82 (učitelji in učiteljski kandidatje v nadomestni rezervi),
dalje v § 20 (osiguranje le dveletne aktivne službe) v. z. navedenih olajšav,
je opremljene prošnje od meseca januarja 1914 dalje do glavnega nabora vlagati
pri pristojni politični oblasti, ali pa na dan glavnega nabora pri naborni
komisiji (§ 45).

5. Za slučaj, da je pravica do olajšave po §§ 30 in 31 v. z. obstojala
že pred nastopom aktivne službe, pa se do nastopa aktivne službe ni
uveljavila, ne da bi se zamuda zadostno opravičila, stopi pravica do uvrstitve
v nadomestno rezervo šele ob splošni izmeni moštva v veljavo.

6. Opremljene prošnje za nabor izven pristojnega nabornega okraja je
vsekako vlagati o priliki zglastitve in ob enem se lahko dokaže in uveljavi pra-
vica do ene ali druge v §§ 29, 30, 31 in 82, dalje v § 20 v. z. navedene olaj-
šave (§ 30).

7. Določila pod 4, 5 in 6 veljajo tudi za olajšila po § 82 v. z. za tam
določeno prehodno dobo.

8. Opremljene prošnje za priznanje olajšave po § 32 v. z. (priznanje
olajšila vzdrževalcem rodbin in kmetovalcem, ako nimajo polne postavne pra-
vice po §§ 30 in 31 v. z.) je od meseca januarja 1914 dalje pa do nastopa
aktivne službe vlagati pri pristojni politični oblasti. Za slučaj, da je pravica do
olajšave obstojala že pred nastopom aktivne službe, pa se do nastopa aktivne
službe ni uveljavila, ne da bi se zamuda zadostno opravičila, stopi pravica do
uvrstitve v nadomestno rezervo šele ob splošni izmeni moštva uveljavo.

9. Kdor prezre dolžnost zglastitve ali sploh iz v. zak. izvirajoče dolžnosti,
se ne more opravičevati s tem, da ni vedel za ta poziv ali dolžnosti, ki izvirajo
iz vojnega zakona.

10. Nabornik, ki opusti zglastitev, ne da bi ga ovirala kaka nepremag-
ljiva ovira, se kaznuje zaradi prestopka z denarno globo do 200 K, odnosno
s temu primernim zaporom.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,
dne 7. oktobra 1913.

Jadranska banka filijalka v Ljubljani

Centrala v Trstu. Filijalke v Dubrovniku, Kotoru, Metkoviću, Opatiji, Splitu, Šibeniku, Zadru.

„ Zivahna zveza z Ameriko. „

Delniška glavnica K 8,000.000.

Nakazila v Ameriko in akreditivi.

Kupuje in prodaja vrednostne papirje
(rente, zastavna pisma, delnice, srečke
itd.) — Valute in devize. — Promese
k vsem žrebanjem.

Sprejema vloge na hranilne knjižice
ter na žiro in tekoči račun. 373
Obrestovanje od dne vložitve do dne dviga.
Rentni davek plača banka iz svojega.

Eskomptira: menice, devize in fakture.
— Zavarovanje vredn. papirjev proti
kurzni izgubi. — Revizija žrebanja
srečk brezplačno. — Rembours-krediti.
— Borzna naročila. — Inkaso.